ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 11-12 ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ 1996

No. 11-12 NOVEMBER-DECEMBER 1996

ПРОМІНЬ

РІК XXXVII ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ 11-12

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор .....Олена Гринь
Редактор англомовної частини .....Маруся Тарнавецька-Зурек
Адміністратор.....Сільвія Анклевич

PROMIN
842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-0723 Fax.: (204) 586-3618

Річна передплата в Канаді $20.00
Передплата до інших країн..... US $25.00
Одне число $2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN

VOL. XXXVII NOVEMBER-DECEMBER No. 11-12

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

Monthly

Editor.....Olena Hryn
English Editor .....Marusia Tarnawecka-Zurek
Administrator.....Sylvia Anklewich

PROMIN
842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-0723 Fax.: (204) 586-3618

Subscription in Canada.....$20.00
Other countries ..... US $25.00
Single copy $2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Publication Mail
Registration No. 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Manitoba, Canada

ЗМІСТ

Сіємо зерно на щасливе майбутнє
Раїса Мороз — Провінційні Збори Жіночої Ради Манітоби 1
Савеля Стечишин — Визначні особистості в українському житті Канади: бл. п. Ольга Войценко і бл. п. Тетяна Шевчук 2-4

Громадська хроніка
Провінційний З'їзд СУС Манітоби 5-9
Святкування 70-ліття Союзу Українок Канади *Доньки України* при Катедрі Св. Софії у Монтреалі.....10-11
Сторіччя Варвари Васильців, Кадворд, Саск. 12
70-ліття Союзу Українок Канади, Гефорд, Саск. 13
35-літній ювілей відділу ім. Кн. Ольги при Катедрі Св. Архистр. Михаїла в Едмонтоні, Альта.....13-15

Нашим дітям 16

Квіти незабутнім 17
Посмертна згадка — бл. п. Михайло Захарук.....18

Індекс.....20-21

Вісті з Централі 22

CONTENTS

News from the National Office — Orysia Sushko.....23

Canadian Nurses — Partners in Health for Ukraine — Maureen Johnson 24

Canada Assists Ukrainian Orphans — CIDA.....26

In Memoriam: Teenie (Justina) Symchych.....27

Canadian Scene: Canadian Success Story — Celebrating the Discovery of Insulin — CDA.....28

Current Affairs: Do People Have a Right to Know? — Helen Raycheba, C.M.....29

Index: English Section Promin 1996 31

Promin Press Fund: September 1996 to October 1996.....33

Recipe for Orderly Management 33

СІЄМО ЗЕРНО НА ЩАСЛИВЕ МАЙБУТНЄ

МИ СІЄМО ЗЕРНО І НА ВСЕКАНАДСЬКОМУ ГРУНТІ. ПРО ЦЕ СВІДЧИТЬ АКТИВНА УЧАСТЬ СОЮЗУ УКРАЇНОК В РАДІ ЖІНОК КАНАДИ

ПРОВІНЦІЙНІ ЗБОРИ ЖІНОЧОЇ РАДИ МАНІТОБИ

17 жовтня 1996 р. у Вінніпезі відбулися Провінційні збори Жіночої Ради Манітоби. Союз Українок Канади (Провінційний відділ) був представлений на цих зборах Валентиною Ноузворті та авторкою цього допису. Програма зборів була надзвичайно цікавою: головним доповідачем була Барбара Вікторович — екзекутивний директор Жіночої Клініки Вінніпеґу. Ця жінка відома своєю активною діяльністю, спрямованою на збереження головних принципів канадської медичної системи: безплатної і всім однаково доступної. Саме на цю тему вона й говорила: про майбутні реформи, накреслені урядом у так званому законопроекті #49, про можливі позитиви і негативи цих реформ і особливу роль жіночих організацій у формуванні цих реформ. Жінки, казала вона, мають бути добре поінформовані про всі непередбачувані зміни, щоб змогти активно впливати на них в медичній системі. Адже саме жінки чи не найбільше відчуватимуть наслідки цих змін: відомо, що вони довше живуть, вони народжують дітей і переважно вони й опікуються їхнім здоров'ям, а отже і найбільше вживають цю медичну систему. Головну увагу в лобіюванні уряду слід спрямувати на збереження 5-ох принципів: універсальність, доступність, всеохопність, державне адміністрування та мобільність (це коли хворий не втрачає медичної допомоги при переїзді в іншу місцевість).

На зборах виступив також шеф поліції Давид Кассел. Він розповів про дебати, які точаться в уряді щодо реєстрації вогнепальної зброї. Тяжко переоцінити значення такої реєстрації для працівників поліції, сказав він. За теперішніх умов вони просто безпорадні: знайшовши зброю у кримінального елемента, поліція не в стані довідатися про її походження. Вкрадено зброю у законного власника, куплено її на чорному ринку чи нелегально перевезено із сусідніх Сполучених Штатів? Злочинець розкаже байку про те, що він знайшов зброю на вулиці і поліція мусить приймати цю байку на віру. Аргументи урядовців про те, що, мовляв, реєстрація забиратиме у поліцаїв багато з того часу, який вони мають проводити на вулицях, сказав доповідач, не мають сенсу, бо поліція не матиме з процесом реєстрації жодного діла: власник зброї просто виповнює форму і висилає її до уряду разом із оплатою. Також кошти, пов'язані з реєстрацією, з часом окупляться за рахунок цієї оплати. Отож, суспільство лише виграє від контролю над вогнепальною зброєю. Звичайно, що нема гарантії на те, додав шеф поліції, що вбивства і злочини цілком зникнуть завдяки контролю уряду над зброєю. А хіба інші програми боротьби із злочинністю, на які уряд витрачає величезні гроші, дають стопроцентний ефект, запитав він. Одне ясно, сказав доповідач, що робота поліції стане набагато ефективнішою. Причина ж того, що уряд не хоче приймати рішучих дій і братися за реєстрацію, криється у його політичних міркуваннях: мисливці і легальні власники зброї мають надто могутнє лоббі. Тому мовчазній більшості, яка безперечно є за контроль над зброєю, слід нарешті подати свій гучніший голос на захист суспільства. А це, додам я від себе, стосується не в останню чергу і жінок, які частіше за чоловіків терплять від нападників і в себе вдома, і на вулиці.

На зборах Жіночої Ради Манітоби було порушено немало інших цікавих питань, про які нема змоги оповісти в коротенькій статті. Хочу лише додати, що мене завжди розчулює діловитість, з якою ці збори збираються: жодної хвилини більше ніж відведено на доповідь чи виступ. Нехай це буде і сам міністр! Голова зборів стукне своїм молоточком і баста! — кінець дебатам. Чи не скинутись і нам по центові, щоб придбати для наших українських голів такі чудодійні молоточки? Може тоді і молодь охочіше з'являлася б на збори?

P.S. Хто хоче відгукнутися на заклик щодо законопроекту про реформу медичної опіки, може зателефонувати або написати на адресу:

Manitoba Medicare Alert Coalition
P.O. Box 461
Winnipeg, MB R3C 2J3
phone: 956-2056

Раїса Мороз

ВИЗНАЧНІ ОСОБИСТОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ ЖИТТІ КАНАДИ

В 70-річчя Союзу Українок Канади віддаємо шану основоположницям його, які цього року відійшли від нас. А разом з тим редакція висловлює сердечну подяку невтомній працівниці д-ра Савелі Стечишин за її працю, за її турботи, за постійну підтримку жіночого журналу „Промінь".

БЛ. П. ОЛЬГА ВОЙЦЕНКО
1909-1996

Одні за одними відходять у засвіти провідні діячі, що своєю працею допомогли розбудувати українське життя в Канаді від ранніх років. До них належить громадська діячка, письменниця, бувша крайова голова Союзу Українок Канади Ольга Войценко, яка померла 13-го квітня 1996 р. у Вінніпегу після довгої недуги, проживши 87 років.

Ольга Войценко народилася у Вінніпегу в родині Петра і Антоніни Гаврисишин, по професії керівник видавничих справ, книговод, плянувальник. Працювала у видавництві „Тризуб" в роках 1927 до 1972, зокрема віддано доглядала тижневика „Український Голос" в його різних потребах. Управителем видавництва був Петро Войценко, з яким Ольга одружилася і обоє спільно займалися видавничими справами, а після його смерті вона продовжувала працю до 1972 року.

Ольга Войценко була освічена і мала широкий світогляд, належала до українських та загально канадських організацій, в яких вона займала пости в управі. 1938 року вступила до Союзу Українок Канади у відділі О. Кобилянської у Вінніпегу. Згодом стала секретарем, а далі головою Провінційної Екзекутиви на Манітобу. Виявила себе діловою, здібною, поступовою. 1948 року була вибрана крайовою головою Союзу Українок Канади і відбула на цьому посту шість років.

Відколи вступила до Союзу Українок Канади, то справи цієї організації її цікавили, зокрема Жіноча Сторінка в „Українському Голосі", якою займався вибраний крайовим з'їздом комітет, звернула на себе увагу про потребу оживити її та забезпечити відповідним матеріалом. Вона покликала Наталю Когуську до праці на цій сторінці, а мені припоручила провадити колюмну, яку ми назвали „Довкола дому". Ця рубрика проіснувала від 1945 до 1971. Мої зв'язки з Ольгою збільшилися від того часу. Вона дорадживала та повідомляла, що відгук читачів на рубрику дуже прихильний і число передплатників „Українського Голосу" зросло.

В часі Другої Світової війни виникла пекуча потреба української куховарської книжки, особливо англомовної. Читачі постійно вдавалися до „Українського Голосу" за такою книжкою. Попит значно збільшився під час Другої Світової війни, як українські вояки виїхали за море і подружилися з неукраїнськими дівчатами та затужили за борщем, капусняком, кашою тощо. Отож писали додому за приписами, за книжками. У тих часах не було в Канаді ніякої української куховарської книжки, зокрема англомовної. Цією проблемою найбільше турбувалася Ольга Войценко. Як керівник видавничих справ і до того крайова голова Союзу Українок Канади, вона шукала виходу. Саме тоді закінчилася моя рубрика про відживу, яка друкувалася в українських часописах як державний воєнний проєкт під назвою „Від інформаційної услуги консумерів в Оттаві". У тій рубриці деколи бували приписи. Ольга Войценко звернулася до мене зібрати приписи і видати книжку. Я відмовилася від такого тягару. Але вона далі настоювала і порадила запросити до праці як спів-авторів ще когось кваліфікованого, а за приписами вдатися до відділів, щоб прислали готові, випробувані приписи. Виглядало добре, але не вдалося. Два запрошені дипльомовані спів-автори — Йоганна Михайленко і Леся Івасюк, відмовилися, а прислані приписи від відділів були переважно канадські, сучасні, хоч

добрі. Мені йшлося про народні страви і печиво з різних частин України. Українська кухня це важлива частина народної культури.

Коли нарешті я осталася сама опрацювати книжку, Ольга Войценко допомагала порадами, турбувалася ілюстраціями, назвами страв, попросила проф. Ярослава Рудницького провірити транслітерацію українських страв. Далі ілюстрація обкладинки та назва книжки були на увазі. Зокрема турбувало її, хто буде займатися фінансуванням та експедицією видання і дальшою долею книжки, щоб не попала у недосвідчені руки без ніякого знання у видавничих справах. Вона зраділа, що видавництво „Тризуб" перебрало на себе дальші обов'язки. Ольга Войценко віддала багато уваги, часу і труду вивести цю куховарську книжку успішно в люди. За це українська спільнота повинна бути їй вдячна, бо це перша англомовна українська куховарська книжка в світі, яка звернула на себе увагу і ще досі стоїть на першому місці між куховарськими книжками української кухні. Нехай цих кілька слів буде признанням за її вклад в успішність книжки "Traditional Ukrainian Cookery."

Ольга Войценко як національно свідома й широко начитана діячка цікавилася різними справами українського життя. Як крайова голова Союзу Українок Канади, протягом шести років проявила себе здібною, вирозумілою, і мала широкий світогляд. Була відзначена почесним членством. В Крайовому Комітеті Українок Канади була головою і заслужила на грамоту з нагоди 90-ліття поселення українців в Канаді. 1965 року посадник міста Вінніпегу Степан Дзюба нагородив Ольгу Войценко нагородою „Вінніпег Комюніті Сервис Еворд" за постійну працю для людства. Вона належала до Етнічної Преси у Вінніпегу і дописувала до їхнього журналу про українські видання, зокрема про про „Промінь."

Вона була журналісткою, авторкою і залишила кілька своїх праць. Між ними — популярно написана "Ukrainians in Canada" і 6 томів "Літопис Українського Життя в Канаді", книжка з подорожі по Канаді, Європі та Україні „Інший Світ інші дні" та кілька брошур. На окрему увагу заслуговує її праця над „Літописом", бо це історія нашого життя в Канаді, зібрана з річників „Українського Голосу". Для істориків це цінне джерело інформацій.

Ольга Войценко була провідною діячкою, яка своїм вкладом довголітніх трудів при видавництві „Українського Голосу" внесла свого розуму і відданої жертвенної праці в українське життя. Нехай Буде Вічна Їй Пам'ять!

Савеля Стечишин

БЛ. П. ТЕТЯНА ШЕВЧУК

Відійшла у вічність відома письменниця, поетеса Тетяна Шевчук (Кройтор) 16-го липня 1996 року в Спокейн, стейті Вашінгтон, ЗСА на 92 році життя. В Канаді вона знана по прізвищі свого першого чоловіка Панька Кройтора. Тетяна Шевчук була одною з тих перших активістів, що започаткували український жіночий рух у Канаді. Вона народилася в Радехівщині, недалеко Львова і прибула до Канади маленькою з батьками, які осілися в українській околиці Канора в Саскачевані.

Закінчивши початкову школу, вона з своїм чоловіком прибула до Саскатуну 1923-го року на дальші студії середньої школи та вчительського семінара і перебували в Інституті ім. П. Могили. У них була маленька доня Олеся, яка залишалася вдома з бабусею. В пізніших роках Тетяна студіювала позаочно в університеті Квінсу Кігстон, Онтаріо. В Інституті вона брала курси українознавства разом з іншими.

Мої зв'язки з Тетяною Шевчук почалися від спільних переживань в Інституті. Ми обидві мали немало спільного. Того самого року я вчащала до учительського семінара Нормал Скул, а свого маленького синка залишала в бабусі на фармах. Нас зближувала щоденна програма життя в Інституті — обов'язкові кляси українознавства, сходини студентського гуртка Каменярі, проби співу тощо. Щорічно в

Інституті відбувалися величаві многолюдні триденні з'їзди при кінці грудня, які вимагали часу приготовити концерт чи п'єсу для мистецької розваги. Підготовка до з'їзду нас зближувала. А ще до того в тому році зорганізовано дівочий гурток Могилянки, до якого всі учениці Інституту належали.

Питомці Інституту переймалися кличами йти в народ, розбуджувати національну свідомість, заохочувати людей до читання, ширити „Український Голос", пропагувати ідею вищої освіти і подібне.

У нашій розмові виникла думка про потребу жіночих організацій для піднесення українського життя. Тетяна захопилася думкою про таку потребу. До ентузіястів належали старші дівчата в Інституті. Запал до громадської праці зродив думку найперше зргутувати українок в Саскатуні. До цього діла ми обидві з Тетяною взялися і скликали збори жінок 23-го вересня 1923 р. в українському Народному Домі. На збори прийшло понад 30 жінок, частину яких становили Могилянки, дівчата з Інституту. Деякі з них були ще дуже молоденькі, пізніше з роками стали провідними громадськими діячками, як ось Анна Райчиба (Підручна), Дарія Канашевич (Янда), Марія Чайковська (Гринюк) та інші. Ентузіязм учасниць був несподівано великий. Це були основуючі збори жіночого товариства ім. О. Кобилянської в Саскатуні, першої клітини в системі Союзу Українок Канади. Мене вибрано за голову, а Тетяну секретаркою. У тих часах вже була мова про жіночу організацію і може були зорганізовані гуртки, але вони заникли. До перших самостійних спроб належав Вінніпеґ, де 1916 р. засновано Українське Просвітне Жіноче Товариство. Його праця була льокальною, мало знана і воно не зрушило жіночого руху.

Про основуючі збори жіночого товариства в Саскатуні подала допис Тетяна Кройтор до „Українського Голосу", а це викликало великий розголос і зродило заохоту організувати подібні товариства в інших українських околицях. У дуже скорому часі число жіночих товариств постійно зростало і зайшла потреба їх об'єднати та унапрямити їх працю. І так зродилася крайова організація Союз Українок Канади 1926 року. Тетяна Шевчук Кройтор була одною з її ініціяторів.

Коли йде мова про початок українського жіночого руху в Канаді, то його треба починати з Інституту ім. П. Могили і товариства Могилянок, а далі від жін. тов. ім. О. Кобилянської в Саскатуні 1923 р. Це був початок жіночого руху, в якому Тетяна Шевчук (Кройтор) відіграла важливу ролю.

Тетяна мала дар до писання і була вибрана головою редакторського комітету для Жіночої Сторінки Союзу Українок Канади в „Українському Голосі" в роках 1928-1930. Вона учителювала в українській околиці Йорктону, була музикальною, грала на мандоліні, зібрала багато українських народних пісень і разом із своєю сестрою Павлею, також учителькою, і дочкою Олесею створила співацький гурток, який виступав кожного тижня на радіостанції в Йорктоні. Їх виступи народних пісень були дуже популярні і притягали увагу слухачів. Ця радіопрограма тривала кілька років.

Втативши першого чоловіка і дочку Олесю, вона вибралася до Вінніпеґу з малим сином Романом і працювала в Суспільній Службі. Осягнувши пенсійний вік, поселилась у Спокейн, стейті Вашінґтон, ЗСА, і там вийшла вдруге заміж за архітектора Ралфа Бишопа. Після його смерті жила самотно в своїм домі.

Тетяна Шевчук почала писати поезії ще в ранніх роках, поміщувала їх переважно в „Українському Голосі". З її видань значні: „Пробудження Духа", поезії „На престіл майбутніх днів", і книжка подорожі в Україну — „На Прощу до Києва". Також видала кілька англомовних збірок поезій. Вона була членом Асоціяції Діячів Української Культури і співпрацювала з її головою в Америці, покійним уже поетом Леонідом Полтавою.

Остався в жалобі син Роман Кройтор з дружиною і дітьми в Монтреалі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Савеля Стечишин

ГРОМАДСЬКА ХРОНІКА

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СУС МАНІТОБИ

Провінційний З'їзд СУС Манітоби відбувся в днях 4-го і 5-го жовтня 1996-го року. З'їзд проходив під гаслом „70-ліття Союзу Українок Канади". Головним доповідачем З'їзду була голова Союзу Українок Канади пані Орися Сушко. З'їзд пройшов успішно. Про перехід З'їзду і окремих сесій подаєм дописи пані Анни Шевель та пані Валентини Мулик-Луцик.

О.Г.

ВІДКРИТТЯ З'ЇЗДУ

Реєстрація і відкриття відбулися в п'ятницю 4-го жовтня 1996 р. о год. 7:30 веч. в Соборі Покрови Пресв. Богородиці. Голова Манітобської Провінційної Екзекутиви Союзу Українок Канади Ольга Ковальчук привітала усіх присутніх (біля 40 осіб) і попросила Всеч. о. Євгена Рудича промовити молитву. Після молитви о. Євген і присутні, згідно з нашою традицією відспівали відійшовшим у вічність членам СУС „Вічную Пам'ять". Голова представила Президію З'їзду у слідуючому порядку: Альберт Качковський (у заступництві Голови СУС Ст. Франка), Валентина Мулик-Луцик, кореспондентка, о. Євген, настоятель Собору, Блаженніший Владика Митрополит Василій, митроф. прот. Олег Кравченко, голова Президії Консисторії, Розалія Скавінська (СУМК).

Голова передала провадження сесії голові СУС у Манітобі. Голова М. Гринь привітав Президію З'їзду і всіх присутніх, а особливо членкинь СУК з нагоди 70-ліття їх праці. Попросив до слова голову Президії Консисторії. У своєму короткому привіті о. др. Кравченко поінформував, що він з Владикою Митрополитом був на краєвому відзначенні 70-ліття СУК в Гамільтоні, побажав успішної праці З'їздові та закінчив словами: „Церква шанує СУС, бо знає, яку важливу ролю ця організація відіграла в нашій Церкві".

А. Качковський передав привіт від Централі СУС і запросив на З'їзд в Едмонтоні. Предсідник прочитав привіт від Дмитра Шпитковського, голово Краєвої Управи ТУС. Розалія Скавінська прочитала привіт від СУМК і подякувала за поміч і співпрацю. Його Блаженство Митрополит Василій сказав, що від 1926 р. був „в душі самостійником". Підкреслив, що ідеологію СУС перебрав і КУК. Привітав присутню сеньйорку СУК Наталію Когуську. Владика Митрополит вірить, що молодша генерація піде шляхом СУС. Відзначив жіноцтво за їх велику працю для Церкви в Канаді. Підкреслив важливість зв'язків з Україною. Предсідник подякував Митрополитові за слово, яке за його словами „нам, особливо тепер, дуже потрібне".

Привітав Голову СУК Орисю Сушко, яка просто з летовища приїхала на вечірню сесію, і передав їй слово. Голова привітала З'їзд, а зокрема членикинь СУК з нагоди 70-літнього ювілею і коротенько переповіла огляд праці СУК протягом 70 літ.

Після офіційної частини, при каві і смачній перекусці, яку подав відділ ім. Кн. Ольги, присутні ще довго дискутували, обмінювалися думками та жартували.

Валентина Мулик-Луцик

ЖІНОЧА СЕСІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Жіноча сесія почалася 5 жовтня 1996 р. в 9:30 годині ранку. Голова пані О. Ковальчук привітавши присутніх, попросила делегаток взяти прапори своїх відділів, щоб увійти в залю та урочисто відкрити жіночу сесію. Під звуки гимну „За нами сестри" делегатки увійшли з прапорами і цим офіційно відкрита жіноча сесія.

До президії були вибрані: Соня Бейзик, Орися Сушко (голова Централі), Наталя Когуська, добр. Марія Керніцка, Анна Шевель — секретарка. Відкрили збори молитвою, яку провела добр. М. Керніцька.

Пані О. Ковальчук побажала добрих успіхів та попросила С. Бейзик проводити сесію.

С. Бейзик представила делегаток:

пані А. Горбай — Роблин
Гледис Вортінгтон (Gladys Worthington) — Брендон
добр. Орися Ермантраут — Брендон
Р. Грицак — Овкбурн
М. Андрійчук — Дафин
Р. Грицай — Дафин
І. Лазарук-Гендерсон — Дафин
та делегатки з трьох відділів у Вінніпегу.

Предсідниця сесії С. Бейзик попросила голову Провінційної Управи О. Ковальчук дати звіт праці. Звіт був надрукований у двох мовах.

Звіт праці Філії Музею був друкований і його прочитала п. Г. Богонос.

Пані Г. Богонос також прочитала фінансовий звіт Філії Музею.

Після звітів були запити та зауваги.

В дискусії брали участь: Р. Кондра, В. Мулик-Луцик, дорб. Г. Божик, добр. А. Міненко, О. Ковальчук.

На внесок п. Леона Гладюк (підтримала внесок Р. Кондра). Звіт був принятий з поправками. Звіт Контрольного Комітету (який складався: п. Е. Базило, п. О. Назаревич, В. Ковальчук), подала п. Е. Базило.

Пані Е. Базило сказала, що перевіривши всі фінансові рекорди від 1 жовтня 1994 р. до 30 вересня 1996 р. знайдено все в доброму фінансовому веденню. Всі фінансові рекорди записані в книзі точно сходяться з поквитованнями. На цій підставі п. Е. Базило внесла приняти звіт так як подано. Пані О. Назаревич підтримала внесок. Звіт був принятий одноголосно. Пані Е. Базило внесла вотум довір'я уступаючій управі.

Предсідниця п. С. Бейзик покликавши до слова голову Крайової Управи п. О. Сушко, сказала, що за головування п. О. Сушко були зроблені старання, щоб Союз Українок Канади увійшов як повноправний член Конгресу Українців Канади. Пані О. Сушко тепер є головою Комітету Комунікації. На останньому Конгресі п. О. Сушко отримала Шевченківську медаль.

Пані О. Сушко привітавши присутніх та оцінивши працю всього членства сказала, що найменша праця, це є цеглина фундаменту нашої організації. Звернула увагу, щоб прочитали брошурку, яку виготовила Централя, щоб знайомити наших співгорожан з працею Союзу Українок. Брошура надрукована двома мовами. Повідомила, що наступний Крайовий З'їзд буде в Едмонтоні від 7-10 серпня 1997 р. Також повідомила, що Централя підготовляє кольорові молитовники для Недільних Шкіл. Пані О. Сушко сказала, що на останнім Крайовім З'їзді рішено, щоб Централя кожних чотири роки по черзі переходила в інші провінції і тепер припадає черга на Манітобу.

Після короткої дискусії, п. С. Бейзик попросила п. В. Мулик-Луцик зробити заклик жертвувати на Організаційний та Стипендійний Фонди.

Від Номінаційного Комітету, до якого входили: С. Бейзик, О. Ґериті, М. Зайцев, Е. Базило, С. Бейзик прочитала листу номінованих осіб до Провінційної Управи. Пані В. Мулик-Луцик підтримала внесок. Всі присутні були згідні. До Управи увійшли:

Соня Бейзик — попередня голова, *Ольга Ковальчук* — голова, *Олена Ґерриті* — 1-ша заступниця голови, *Валентина Мулик-Луцик* — 2-га заступниця голови, *Олена Гринь* —

секретарка, добр. *Марія Керніцька* — заст. секретарки, *Марія Корчевич* — кореспонденційна секретарка (україномовна), *Валері Нозворті* — кореспонденційна секретарка (англомовна), *Галина Ляско* — скарбник.

Контрольна комісія: *Олександра Назаревич* — від Катедри Пресвятої Тройці, *Валерія Ковальчук* — від Собору Св. Покрови, *Єлисавета Базило* — від Всіх Святих у Трансконі. Представниці: *Раїса Мороз* — Промінь, *Павлина Ігнаш* — Культ-освітній відділ, *Леона Гладюк* — шкільництво. *Раїса Мороз і Валері Нозворті* — Провінційна Жіноча Рада, *Дорис Тарновецька* — Архіви, *Мирослава Горбай* — СУМК. Голови відділів: *Галина Майба* — Катедра Пресвятої Тройці, *Д. Бабінчук* — Собор Св. Покрови, *Г. Шеппит* — Всіх Святих Транскона.

Пані С. Бейзик прочитала листу номінованих осіб до Управи Філії Музею, та зробила внесок прийняти подану листу. Пані Гладюк підтримала внесок. Інших номінацій не було. Присутні прийняли внесок одноголосно.

Новообрана голова п. О. Ковальчук подякувала за честь і гонор та сказала, хоч праця і обов'язки голови є надзвичайно тяжкі, але служити своїй Організації дає їй душевне задоволення. Подякувала членам Управи за добру співпрацю та просила на наступну каденцію такої щирої співпраці.

Закінчили Сесію молитвою, яку провела добродійка М. Керніцька.

Секретарка Жіночої Сесії
Анна Шевель.

ПАНЕЛЬНА ДИСКУСІЯ НА СЕСІЇ СУК

Цікаву панельну дискусію, з якої я постараюся передати Вам найважливіші думки, на тему „Майбутня роля СУК в канадському багатокультурному суспільстві на порозі 2000 століття" почала д-р Наталя Апонюк. Модератор д-р Апонюк, відзначивши ювілей 70-ліття праці СУК підкреслила заслуги тих, що започаткували нашу організацію. Прочитала деякі цитати із писань заслуженої сеньйорки Савелі Стечишин. Наголосила ролю Союзу для нашої Православної Церкви Канади, для Колегії Св. Андрея та для нашого суспільства. Заохочувала жінок змагати до того, щоб осягти вищі становища, які для жінок ще мало доступні. Важливу ролю у цьому напрямі може відіграти СУК. Організація повинна звертати увагу на молодих жінок, вишукувати їх, притягати до себе, а тоді вишколювати і виховувати їх в напрямі провідництва. Для прикладу подала нашу Українську Православну Церкву Канади, яка незадовго буде відзначувати своє 80-ліття. За той час відбулося 19 соборів і щойно тепер, перший раз в історії цієї Церкви, до Президії Консисторії вибрано жінку. Підкреслила, що жінки мають інший вплив на провід, який би він не був, чи церковний, чи політичний, як мужчини.

Першою із п'яти панелісток виступила Галина Майба.

Пані Майба сказала про важливість родини у вихованні дітей. До трьох літ потрібно дитину навчити української пісні і слова. Треба заохочувати дітей брати участь у церковному та культурному житті наших громад.

Провінцію репрезентувала Марія Чубей, колишня вчителька з Роза в Манітобі. Вона сказала, що ситуація відносно українства і його збереження не відрадна. Округа зменшилася, молодші виїхали до міста, фарму купують німці, англійці та інші, але не українці. Українську мову розуміє 1/4 жителів цієї околиці, отже треба більше матеріялів англійською мовою, щоб розвивати у людей свідомість свого походження, а тоді у багатьох буде бажання навчитися і мови їхніх предків.

Розалія Скавінська, молода активна СУМКівка сказала, що старші надто критично відносяться до молоді і тому молодь відходить. Треба більше вживати англійську мову, тоді молодь буде почуватися більше впевнено. Також треба більше звертати увагу

на ролю Православія.

Добр. Юстина Лучак (учителька, очолювала Культруно-Освітню ділянку при Консисторії УПЦ), подала сумну реальність української мови в Канаді, де живе близько мільйона людей українського походження. На підставі статистики лише 10% з них розмовляє по-українському. В Альберті 7%, а в Едмонтоні 5%. В родинах на першому місці стоять фінанси, на яких зосереджуються усі турботи родини. Ми мусимо виробити стратегію, як притягнути молодь. Чи ми ставимо собі це питання? Чи ми пригортаємо і запрошуємо молодь? Треба приділяти головну увагу дітям і молоді, виховувати їх в православному та українському дусі. Батьки повинні бути прикладом.

П'ятою панелісткою була добр. Ґеня Божик. Добродійка сказала, що ми самі мусимо бути переконані в нашій вірі, в православії, і мусимо вміти його захистити, бо світ секулярний, тобто неморальний, не віруючий. Отож ми мусимо вчитися, відвідувати релігійно-моральні виклади, Богослуження, зберігати нашу духовність.

Всі панелістики були добре приготовані, і їх відповіді були високоякісні. Нам треба глибоко застановитися над питаннями, які були порушені і зробити певні висліди. Ми не можемо себе постійно хвалити, ми мусимо сприйняти дійсність такою, якою вона є і поважно над нею застановитися.

Питання: Як представляється це проблема в інших народів.

Відповідь: Найкраще стоїть справа у поляків. У них 38% послуговується виключно польською мовою. У німців 13%. Більше питань не було, і на цьому дискусії скінчилися.

Валентина Мулик-Луцик

ЗАКІНЧЕННЯ З'ЇЗДУ

З'їзд Манітобської Провінційної Організації СУС закінчився Молебнем, який правив сам Митрополит у сослужінні з отцями настоятелями Катедрального Собору, та бенкетом. Головною доповідачкою на бенкеті була голова Краєвої Управи СУС Орися Сушко. Доповідачку представила пані Соня Бейзик, по доповіді вона ж висловила подяку пані Сушко та вручила їй маленький подарок. Господарем на бенкеті була голова Провінційної Управи Манітоби пані Оля Ковальчук. На З'їзді були відзначені округові представниці Союзу Українок в Манітобі: L. Wasylenko (Oakburn District), G. Worthington (Brendon District), M. Chubey (Vita District), R. Hrytsay (Dauphin District). Округових представниць представляла добр. Марія Керницька, а Оля Ковальчук вручила їм грамоти і подарунки.

Вшановано також пані Гелен Гендерсон з Давфину за її 40-літню працю при церкві як диригентку церковного і сумківського хору, за її віддану працю на церковній та громадській ниві. Представляла її пані Павліна Ігнаш.

У розваговій програмі виступали юні сумківці з під собору Св. Покрови. Вони виконали дитячу сценку „Через міст перейти треба нам малята" під керівництвом пана Стенчука та пана Гаркавого.

Закінчено бенкет співанням традиційного „Де згода в родині".

Пожертви на Організаційний Фонд

$100.00.....Ольга Ковальчук
$100.00.....Відділ СУК ім. Л. Українки при Катедрі Пресвятої Тройці
$75.00 .....Марія Білоус (Дафин)
$25.00 .....Анна Горбай
$25.00 .....Дорис Кристанович
$25.00 .....Соня Бейзик
$25.00 .....Відділ СУК ім. Кн. Ольги при Соборі Св. Покрови
$25.00 .....Відділ СУК ім. Ольги Кобилянської (Роза)
$20.00 .....Добр. Анастасія Міненко
$20.00 .....Клавдія Іліюк (Толстой)
$10.00.....Ангелина Павлик

$10.00.....Емілія Базило
$10.00.....Евгенія Василишин
$10.00.....Маргарета Пестрак
$10.00.....Анастасія Міщук
$10.00.....Евангелина Мануляк
$10.00.....Дорис Терновецька
$10.00.....Галина Ласько
$10.00.....Валентина Мулик-Луцик
$10.00.....Марилійн Чубей
$10.00.....Павліна Ігнаш
$10.00.....Марія Чубей (Роза)
$5.00 .....Добр. Марія Керніцька
$5.00 .....Анастасія Грицак
$5.00 .....Марія Андрійчук

На Стипендійний Фонд:

$100.00.....Українське Православне Жіноче Товариство Св. Івана Хрестителя (Роблин)
$25.00 .....Відділ СУК ім. Кн. Ольги при Соборі Св. Покрови
$20.00 .....Анна Горбай
$10.00.....Ангелина Павлик
$10.00.....Евангелина Мануляк
$10.00.....Розалія Кондра
$10.00.....Павліна Ігнаш
$10.00.....Джін Дутчак
$5.00 .....Евгенія Василишин
$5.00 .....добр. Анастасія Міненко
$5.00 .....Маргарета Пестрак
$5.00 .....Анастасія Міщук
$5.00 .....Розалія Грицай

ПРОВІНЦІЙНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ МАНІТОБИ

Перший ряд (зліва): Марія Корчевич, кореспондентка (україномовна); добр. Марія Керницька (заст. секретарки); Ольга Ковальчук, голова провінційної управи; Олена Герриті, перша заст. голови; Валентина Мулик-Луцик, 2-га заст. голови; Галина Ласько, скарбник.

Другий ряд (зліва): Марія Зайцев, Ярослава Русин, Ольга Назаревич, Валерія Нозворті, кореспондентка (англомовна); Соня Бейзик, попередня голова провінційної управи; Кей Будзинська, Олена Гринь, секретарка; Анна Шевель, Раїса Мороз, реф. „Променя"; предст. до Жіночої Ради Манітоби.

Відсутні: Леона Гладюк, Доріс Терновецька, Міртел Горбай, Емілі Базило, Гелен Шепит, Гелен Майба, Елизавета Білич, Наталія Когуська.

СВЯТКУВАННЯ 70-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ" ПРИ КАТЕДРІ СВ. СОФІЇ У МОНТРЕАЛІ

(Зліва): Маруся Венгер — голова відділу; Оля Піно (дочка пані Кошлай), К. Кошлай (отримує грамоту 70-ліття), добр. Катерина Бублик.

В неділю 26-го травня, 1996 року, відділ „Доньки України" величаво відзначив своє ювілейне свято, яке почалося Молебнем за здоров'я всіх членок відділу. Також молилися за всіх членок Союзу з наміром 70-ліття Крайової Управи.

Свято відбулося в гарній бенкетовій залі „Christina" (Крістіна) із входом гостей головного стола, а тоді вношенням короваю трьома бувшими головами відділу — пані Анастазією Добромишль, Анастазією Ковальчук і Олею Ребуш. Під час привіту з короваєм жіночий хор відділу співав „Зеленеє жито, зеленеє".

Голова відділу Маруся Венгер попросила протоієрея др. Ігора Куташа до молитви і до відзначення покійних членкинь співом „Вічная Пам'ять".

Відтак М. Венгер піднесла тост за здоров'я Королеви, уряду Канади та України, за здоров'я членок відділу „Доньки України", все членство Союзу Українок Канади та загальне українське жіноцтво.

Слідував смачний обід-буфет. Відтак голова Маруся Венгер привітала всіх гостей, поміж якими була дочка покійної основоположниці і першої голови відділу, добродійки Леонії Слюзар, Люба Слюзар Повп з Оттави. Також голова привітала одиноку основоположницю, яка ще є поміж нами, пані Катерину Кошлай, яку присутні привітали гучними оплесками.

В своєму привіті М. Венгер зазначила що „наш відділ є перша Українська Жіноча Організація, яка повстала в Монтреалі". Просила вшанувати пам'ять наших жінок піонерок і склала подяку і пошану основоположницям за їх візію і відданість на добро Української Православної Церкви та Канадського життя взагалі. Видана брошура з нагоди ювілею — присвята нашим предкам-піонерам, матерям і посестрам, як також першим провідникам нашої громади, отцеві Володимиру і добродійці Леонії Слюзар.

Голова пані Маруся Венгер представила гостей головного стола, при якому сиділи пані Галя Щербльок, голова Східної Екзекутиви СУК, добродійка Катерина Бублик (заступала голову Крайової Управи), пані Галина Мельник-Марко, бувша голова нашого відділу і доповідачка на сьогоднішньому святі, отець протоієрей др. Ігор Куташ настоятель катедри Св. Софії, отець Петро Бойко, настоятель громади Св. Юрія в Лашін; п. Володимир Коленич, голова громади Св. Софії і його дружина Маруся Коленич; пані Оксана Русин, голова Організаційного Комітету цього ювілею; пані Катерина Кушлай,

основоположниця відділу п. Адольф Венгер і голова відділу Маруся Венгер.

Люба Слюзар Повп була запрошена прийняти корсаж в імені її покійної мами, добродійки Леонії Слюзар.

Відтак М. Венгер представила голову Східної Екзекутиви, пані Галю Щерблюк і попросила до слова. Пані Щерблюк склала теплий привіт і заохочення до дальшої праці. Пані Евгенія Підвисоцька подякувала їй за такі щирі слова.

Дальше проведення програми пані Венгер передала пані О. Русин і подякувала їй та Ювілейному Комітетові за уміле організування цього свята. До комітету увійшли бувші голови відділу: пані Анастазія Колісник-Добромиль, Анастазія Ковальчук, Оля Ребуш, Галина Сенишин, Стефанія Кульба, Евгенія Підвисоцька, Оксана Русин та теперішня голова, Маруся Венгер, яка попросила всіх встати і отримати теплі оплески за їх вимогливу працю.

Пані Оксана Русин попросила пані С. Кульбу представити присутніх делегатів. Були запрошені всі Українські Жіночі Організації Монтреалю і також пані Ліза Маларек, голова відділу Лесі Українки з Оттави.

Відтак добродійка Катерина Бублик прочитала привіт від Крайової Голови, Орисі Сушко, яка не могла бути через іншу імпрезу.

Пані Уляна Головач-Аміст виголосила монтаж поезій, а тоді хор відділу заспівав три пісні — „Тихо над річкою", „Чорнобривці" та „Союз Українок Канади" на слова Констанції Чорної (рекордова секретарка Східної Екзекутиви), на мелодію „Де згода в родині".

Володимир і Маркіян Аміоти декламували „До Основ'яненка", Тараса Шевченка.

Пані Галина Мельник-Марко була головною доповідачкою на тему „Спогади минулого СУК „Доньки України" — Монтреаль". Її доповідь була захоплюючою, бо вона щось згадала, що майже кожного доторкнуло. (Ця змістовна і цікава доповідь вже була поміщена в ч. 10 „Променя" в жовтні 1996 р.).

Слідувало вручення грамот за 25, 50 і 60 років членства, які роздали добр. Катерина Бублик і пані Галя Щерблюк.

За 25 років отримали грамоти: пані Теодора Бавер, Оля Безначук, Ванда Ваверчак, Евгенія Підвисоцька, Ніна Чириба, Анна Вакулін, Оксана Гунько, Параскевія Маркуш, Марія Ланяк.

За 50 років: Галина Мельник-Марко, Анна Тхір, Анна Прокопюк, Кароліна Савицька, Катерина Іванишин.

За 60 років: Антоніна Валькович, Анастазія Ґерич, Анастазія Добромиль, Марія Тимчак.

При кінці вшанували одиноку із перших членкинь, основоположницю, пані Катерину Кошлай грамотою 70-ліття, для котрої була стояча овація.

Закінчилося це велике свято молитвою та відспівуванням „Де згода в родині".

Маруся Венгер.

ХОР ВІДДІЛУ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ" НА СВЯТІ 70-ЛІТТЯ СУК

100 РІЧЧЯ ВАРВАРИ ВАСИЛЬЦІВ

В липні 1996 року відбулася родинна зустріч родин Васильців і Корпан в місті Кадворт в Саскачевані. Цю зустріч зорганізували Савеля і Василь Ґриба, щоби належно відсвяткувати 100-річчя нашої мами Варвари Васильців, з родини Корпан, котра тепер проживає в домі відпочинку для сеньйорів в Кадворт.

На цю зустріч з'їхалися члени родини зі всіх сторін Канади. Програма зустрічі була взірцево заплянована як для старших так і для дітей. Внуки і правнуки брали участь у концертовій програмі, яку присвятили своїй бабуні. Вони співали і грали на музичних інструментах.

Савеля і Василь Ґриба зайнялися виданням книжки, в котрій піонерські спогади нашого діда Ілька Корпана і родовід. Валерія Борицька, внука, нарисувала верхню обкладинку книжки. Вона була господинею зустрічі.

Від дітей привітала маму Анна Дутчак з Ошави, Онтаріо. Вона сказала: „Дорогі мамо! Ми ваші діти, сини, дочки, невістки, зяті, внуки і правнуки та ближча і дальша родина вдячні Всевишньому, що дозволив Вам дожити до такого поважного віку — 100 літ. Рідко буває, щоб людина прожила так багато літ. Ви виховали велику родину і пережили всякі невигоди і труднощі. Ваша лагідна вдача і оптимістичний підхід до неодної прикрої ситуації в житті помогли Вам все побороти.

Дякуємо Вам за Вашу опіку, любов і християнське виховання. Ми сердечно поздоровляємо Вас і бажаємо Вам многих і благих літ!"

Ann Dutchak presented a brief family history. Barbara Korpan and Peter Wasyliw were married in June of 1913. They had 8 children — 3 sons, Danny, Paul and William and 5 daughters — Ann, Janet and Marie (twins), Helen and Sylvia. They lived on a farm in the district of Laniwci. The school known by that name was situated next to their yard. There wasn't much money in those days but they had all the necessities, including plenty of good food. Each of the children had daily farm and household chores. From their earliest years they knew how to work. Life in this family was a cooperative enterprise and each one was expected to contribute their share. There was mutual respect between parents and children. Perhaps, for that very reason as adults the brothers and sisters and their families got along well and got together often in spite of long distances separating them. To this day they get along well and enjoy each other's company.

Our mother worked harder and longer than anyone else in the family. Some of you may recall the lack of conveniences in a rural home, no running water, no electricity, no central heating. Laundry was done on a washboard with countless pails of water brought from a well, heated on wood alone. Bread was baked at home. The nearest grocery store was 12 miles away in Aberdeen. Mother was an excellent seamstress and made most of the clothes for the girls. Beside the rearing of children and household chores, mother also helped Dad on the farm.

The family kept shrinking as each one completed public school. The nearest high school was in Aberdeen, so the children were boarded there to complete their highschool education. Just then came the depression of the so called "Dirty Thirties". Money was scarcer than ever, therefore a university education was beyond reach.

At this time many young people from the prairie provinces emigrated to points in Eastern Canada, where there was no problem securing employment. Danny and Paul settled in Toronto. Ann joined them a few years later. Janet came during the war and Helen in 1947.

Dad abandoned farming during the drought years. The family moved to Hafford and then to

Saskatoon. Dad worked at house construction and later joined his son Bill at "Spotless Cleaners" where he remained until his death in 1976.

Paul died in 1979 and his wife Mary in 1992. Janet passed away in June of 1996. Her husband John Borycki predeceased her in 1986.

In spite of having to meet demanding necessities of life, mother was an avid reader and she was endowed with an exceptional memory. With the knowledge she gleaned from books and newspapers such as "Ukrainian Voice", "The Herald" and "Promin" she was able to influence her children to take an active part in CYMK, the church, CYC and community activities even before it was trendy to be ethnic. Helen Scherbluk served as president of the Provincial Executive for Eastern Canada in the Ukrainian Women's Association of Canada. Sylvia Gryba served two terms as president of the "Ukrainian Museum of Canada" in Saskatoon and directed the church choir in Cudworth for many years.

The brothers and sisters are deeply grateful to their sister Sylvia and her husband Bill Gryba for the many years of special care that they have given mother. Mother's longevity is no doubt to a great measure the result of the excellent care that she received in the happy atmosphere of the Gryba household over many years.

P.S. На прес. фонд „Променя" родина пожертвувала $100.00.

70-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

З нагоди 70-ліття Союзу Українок Канади відділ ім. Ольги Басарабової Гефорд, Саск. дарує $70.00 на журнал „Промінь".

Савеля Гарах
Референт „Променя"
Гефорд, Саскачеван

35-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. КН. ОЛЬГИ ПРИ ПАРАФІЇ СВЯТОГО АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА В ЕДМОНТОНІ, АЛЬБЕРТА

Сьогодні свято. Жіноче товариство Союзу Українок Канади відділу ім. Кн. Ольги святкує свій 35-літній ювілей у громаді при парафії Св. Архистратига Михаїла в Едмонтоні, Альберта.

Травня 26, 1996 року після Служби Божої зібралися гості й учасники відділу разом зі своїми сім'ями, щоб знову згадати утворення та життя відділу, відзначити заслужену працю та згадати хвилиною мовчання тих, котрі вже відійшли в вічність.

Господинею свята була бувша голова СУК пані Анна Звоздецька, яка надала слово для офіційного відкриття свята голові відділу пані Олені Рипка.

Почалося свято молитвою „Царю Небесний", яку провів настоятель парафії Святого Михаїла отець Володимир Кушнір.

Голова відділу ім. Кн. Ольги пані Олена Рипка висловила своє щиросердечне привітання всім учасникам відділу, побажала

всі міцного здоров'я на цій нелегкій творчій ниві та Многая Літа.

Незабутнім залишилися в пам'яті парафіян померші членки відділу. Вони були вшановані хвилиною мовчанки. Пані Марія Попович одноразово зі співом церковного хору „Вічная Пам'ять" зачитала їхні імена.

Після цієї урочистої почесті настоятель парафії, добрий, люблячий пастир, отець Володимир Кушнір, висловив своє привітання:

„Дорогі учасниці Союзу Українок Канади відділу ім. Кн. Ольги!

З нагоди святкування ювілею 35-ліття Вашого відділу ім. Кн. Ольги, об'єднуючись духовною радістю разом з Вами й радіючи досягненнями Вашої клопітливої й відданої праці, яку Ви проводили на протязі довгих років і далі провидите для підтримки й добра нашої Святої Церкви, маю велику приємність привітати Вас з цим святом, а також бажаю Вам доброго здоров'я, міцних сил та натхнення продовжувати Вашу працю для добра й зміцнення нашої Церкви й громади. Нехай Милосердний Господь благословить Вас і надалі кріпить Ваші сили, подає щастя й особисте благополуччя та Многії Благії Літа".

Приємне вітання жіночому відділу ім. Кн. Ольги висловив голова громади при парафії Святого Архистратига Михаїла, пан Дмитро Савчук.

Про історію й життя відділу на протязі 35-ти років розказала пані Фіона Тарновець.

Бувша голова СУК пані Анна Звоздецька зачитала привітання від голови Централі Союзу Українок Канади пані Орисі Сушко, а від Провінційної Управи Союзу Українок Канади привітання зачитала голова пані Олександра Гоголь.

Пані Софія Павлюк представила заслужених учасниць відділу, які в цей день святкували свій 25-літній ювілей, а Провінційна голова СУК на Альберту, пані Олександра Гоголь, вручила грамоти й значки: п. Олені Рипка, п. Фіоні Тарновець, п. Настасії Савчук, п. Марії Ангел та п. Галині Телепенко.

Учасниць відділу ім. Кн. Ольги, які святкували свій 50-літній ювілей, представила для нагороди пані Леся Король: п. Ольгу Стельмащук, п. Анну Ілащук, п. Розалію Цембалюк. Їм вручила нагороди пані Олександра Гоголь.

Почесних учасниць відділу представила пані Софія Павлюк, а пані Олена Рипка, голова відділу, вручила нагороди: пані Катерині Семотюк, п. Меланії Дудчак, п. Галині Михальчук.

Голова Союзу Українок Канади відділу ім. Кн. Ольги пані Олена Рипка вручила грамоти почесним засновникам відділу: пані Зіновії Березка, п. Софії Павлюк, п. Софії Турта, п. Марії Мегега, п. Марії Попович, п. Стеллі Тасій, п. Надії Жмурко, п. Анні Ологовській. Їх представила пані Галина Мар'янич.

Бурними оплесками були вшановані незамінимі трудівниці-кухарки, без яких не обходиться жодне свято, та теперішні учасниці відділу, яких представляла Анастасія Зотик. Всім учасникам відділу було урочисте вручення квітів пані Оленою Рипка.

Після почесної церемоної свята відбулася художня частина. Церковний хор під керівництвом диригента Іванни Хіжан виконав „Цвіте терен", „Стоїть гора високая".

Приємні хвилини розваги подарували всім присутнім найменші учасники свята — дитячий танцювальний ансамбль.

Чоловіче тріо — отець Володимир Кушнір, Віктор Родюк та Федір Гоцулюк виконало пісні „За буднями приходять свята", „Ой хмелю ж мій хмелю", „Сусідко". „Коли відпливають кудись кораблі" та „Два кольори" виконав отець Володимир Кушнір.

Знову подяку всім присутнім та учасникам свята виголосила пані Олена Рипка, а „Многії Літа" виконало чоловіче тріо.

Преосвященніший Владика Іван, який був присутній на цьому святі, закрив свято Молитвою „Достойно..." яку співали всі присутні.

Лусі Скрипник

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА В ЕДМОНТОНІ

1-ий ряд (зліва): О. Стельмашук, А. Звоздецка, Н. Зотик, добр. М. Василів, М. Попович, Г. Рипка, отець В. Кушнір, А. Гоголь, С. Павлюк, Ф. Тарновец, Г. Климчук, М. Дутчак, Г. Михальчук.

2-ий ряд (зліва): Ю. Мойсей, В. Басараба, С. Турта, Г. Телепенко, К. Лукашевич, І. Грач, А. Мелешко, Р. Чорнолюк, М. Голден, П. Тручан, М. Половий, Е. Павлик, С. Стороженко, О. Бетей.

3-ій ряд (зліва): Р. Пасішник, С. Тасій, І. Топольніцка, М. Зинич, Р. Котик, Г. Маріянич, Н. Іванишин, Г. Радюк, Н. Фенюк, Е. Король, Ш. Воземірска, Н. Камінська, О. Зачернюк, Д. Косован.

4-ий ряд (зліва): С. Крикун, Н. Савчук, Р. Гилдебренд, М. Гуглич, М. Евчук, Ч. Хіжан, М. Магега, Д. Сташняк, Н. Озіпко, Л. Скрипник, Г. Федюк.

ЯК БІЛОЧКА ЗИМУЄ

Білці взимку ні мороз, ні вітер не страшні. Як закрутить хуртовина, негода — білка мерщій до свого гнізда поспішає.

Гніздо у білки, як у птаха, влаштоване: з гілок, з сучків. Та так зроблене — ніби велика куля, кругле, а збоку лазівка.

Всередині гніздо сухою м'якою підстилкою вислане: затишно в ньому, тепло. Забереться білочка в гніздо, а щоб холодний вітер не завівав, ще й лазівку підстилкою закриє. Потім згорнеться клубочком, пухнастим хвостиком прикриється і спить.

А зовні льодяний вітер так і виє, так і несе дрібненький колючий сніг. Вщухне негода, білочка з гнізда вилізе, стріпнеться і пострибає з дерева на дерево — їжу собі добувати: де ялинову шишку зірве, де сухий гриб знайде, який сама влітку на сучку сушити залишила. Але головна їжа у білки ще з осені в комірці запасена — в дуплі старого дерева. Там у неї жолуді і горіхи є — на всю зиму запасів вистачить.

ЇЖАЧОК

Гляньте — сірий їжачок!
Скільки в нього колючок!
Покажи нам лапки й очі...
Та він слухати не хоче!
У клубочок весь зібгався,
За шпичками заховався,
І не дивиться ніяк.
От такий тобі їжак!

І неможна підступити,
І неможна ухопити...

От недобрий! От так злюка!
Бач, як сердиться, аж хрюка,
Наче свинка, і тремтить...
Ну, нехай собі лежить!

К. Перелісна

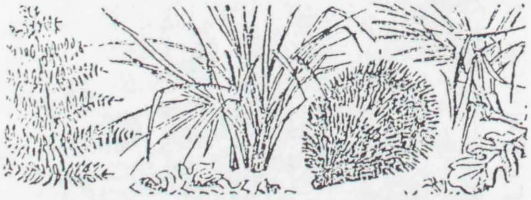

ЩО ВАЖЛИВІШЕ?

— Івасю, що є важливіше: сонце чи місяць?

— Місяць! Бо місяць світить уночі, коли темно, — а сонце світить удень, коли і так ясно...

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу і незабутню пам'ять моїх дорогих родичів, **бл. п. Григорія і бл. п. Марії Базай** і в пам'ять моєї сестри *Анни Іванчук* дарую $25.00 на журнал „Промінь" як нев'янучі вінки на їхні могили.

Марія Андрейчук
Давфин, Манітоба

У незабутню пам'ять наших дорогих членок відділу при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні: **Анни Крис**, **Розалії Елков**, **Розалії Говда**, **Лідії Паланюк**, **Анни Майоровської**, **Марії Чернівчан**, **Лусі Чаглей**, **Павліни Канасевич**, котрі упокоїлися цього року (січень - жовтень) висилаємо $200.00 на пресовий фонд „Променя", як нев'янучі вінки на їхні свіжі могили. Вічна ім пам'ять! Всім родинам покійних висловлюємо глибоке співчуття!

Наталка Кіт — *Голова*
Марія Прокопів — *Корес. Секретарка*

Членки Союзу Українок Канади відділу ім. Софії Русової в. Лонг Бренч, Онт. в пам'ять основоположниці відділу, заснованого в 1943 році, відданої працівниці, заслуженої членки **бл. п. Параскевії Двірничук**, яка упокоїлась 17 липня 1996 року на 96-му році життя, дарують на журнал „Промінь" $100.00 як нев'янучий вінок на її свіжу могилу.

В пошану нашій членці, **бл. п. Ліні Ткачук**, яка упокоїлась 4-го липня 1996 року, і в її пам'ять дарують $50.00 на журнал „Промінь" як нев'янучий вінок на її могилу.

Родині висловлюємо щирі співчуття.

К. Шумейко

В тридцяту річницю упокоєння нашої дорогої мами й бабусі **Анастазії Чумак**, яка відійшла на вічний спочинок 26-го вересня 1996 р., посилаємо на нев'янучий вінок в її пам'ять $50.00.

Дочка Оля і
зять др. Мартин В. Чепесюк з родиною

В вісімнадцяту річницю упокоєння нашої дорогої мами й бабусі **Йозефи Чепесюк**, яка упокоїлась 5-го жовтня 1978 року, посилаємо на нев'ячучий вінок в її пам'ять $50.00.

Син др. Мартин В. Чепесюк
невістка Оля Чумак з родиною.

В пам'ять незабутнього **мужа Данила**, який помер 23 травня 1990 р. на 96-му році життя, і в пам'ять любимого сина **Джона**, який помер 9 березня 1980 року в віці 50 років, дарую $35.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на їхні могили.

Олександра Розновська
Саскатун, Саск.

В пам'ять бувшої члени, **бл. п. Доці Білик**, відділ СУК ім. Ольги Басарабової в Гефорд, Саск. дарує $25.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на її свіжу могилу!

Вічна їй пам'ять!

Савеля Гарах
Реф. „Променя"
Гефорд, Саск.

В світлу незабутню пам'ять дорогого мужа **Івана Кухти**, який упокоївся 8-го грудня 1989 року, і в світлу пам'ять дорогих родичів, тата **Івана Павловича**, який упокоївся 23-го вересня 1992 роу і мами **Анастасії Павлович**, яка упокоїлась 21-го лютого 1996 року, замість квітів та могили дарую $30.00 на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять!

Марія Кухта
Саскатун, Саск.

В пам'ять моїх батьків: тато — **Антін Кізь** (упокоївся 20-го листопада 1971 року), мама — **Анна Кізь** (упокоїлась 10-го листопада 1990 року) дарую $20.00 на журнал „Промінь" як нев'янучий вінок на їхні могили.

Магдалина Джус
Воррен, Манітоба

БЛ. П. НИКОЛА НИКИФОРУК

В першу річницю смерти мого дорогого мужа, батька і дідуся бл. п. Николи Никифорука, який відійшов у вічність 28-го жовтня 1995 року, в його світлу і незабутню пам'ять даруємо $30.00 на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Дружина Наталя з родиною.
Норт Бетелфорд, Саск.

БЛ. П. ІВАННА БОРИЦЬКА
(Janet Borycki)

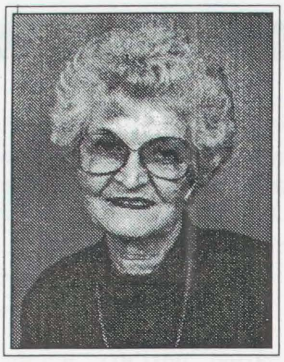

Замість квітів на свіжу могилу нашої улюбленої сестри, бл. п. Іванни, яка упокоїлась 21 червня 1996-го року в Саскатуні, Саск. даруємо $100.00 на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Сестри:
Савеля Гриба, Галя Щерблюк, Анна Дутчак

БЛ. П. МИХАЙЛО ЗАХАРУК
Гарі Гіл, Альберта

В середу, 1-го травня 1996 р. після дворічної недуги упокоївся в Бозі в шпиталі Лемонт, Алта, бл. п. Михайло Захарук, проживши на цьому світі 87 років.

Покійний Михайло народився 5-го листопада 1908 р. в селі Баргомет, Буковина, в селянській родині. Виростав і ходив до школи у рідному селі. Як оповідав не раз небіжчик, він мріяв виїхати до Канади, але тато не пускав.

Аж 1928 р., коли його старший брат прийшов додому з румунської армії і був одітий, як жебрак, тоді тато змінив думку і сказав: „Їдь Михайле до Канади, щоб і ти не був жебраком, як твій брат." І тато дав небіжчикові грошей на подорож до Канади. В цьому ж році небіжчик попрощався з родиною, приятелями, рідними та з селом і від'їхав до Канади шукати спокійнішого, заможнішого життя для себе та майбутньої родини. Як ощадна дитина в родині, прибувши до Канади, половину грошей, яких йому тато дав, повернув татові назад.

Прибувши в Канаду небіжчик зупинився в околиці Гарі Гіл, Алта. при родині бл. п. Іларіона та Домки Мандриків, які були у краю сусідами. В них він працював на фармі. Тут в околиці Гарі Гіл, Алта. познайомився з Марією Мандрик, донькою бл. п. Івана та Настасії Мандриків, з якою і одружився 1936 року. Побравшись, в короткому часі небіжчик з дружиною поїхали в Ню Вест Мінстер, Б.К., де він став до праці у Тартаку Ламберярді, де працював до 1939 р. Відтак перебралися в Барнабі, Б.К. де відкрили ресторан, який тримали до 1966 року. Тоді знову продали ресторан і небіжчик вийшов на заслужений відпочинок. Але, як він казав, не було часу відпочивати, бо багато працював біля хати, в городі, та біля квітів, які любив плекати, та доглядав сад, за що мав провінційну

нагороду Б.К.

Останні два роки життя почав слабувати і у середу 1 травня 1996 року відійшов у вічність.

Похоронні відправи відправляли місцевий парох о. Василь Сапіга та о. Петро Зубріцький. Панахиду 8-го травня у Гарі Гілс, Алта., а похорон у четвер 9-го травня у Церкві Різдва Пресв. Богородиці у Шепинцях, Алта. На обох відправах було чимале число молящих за душу бл. п. Михайла. Дякував Мирон Шевчук з Вегревіл, Алта.

У своїх промовах обидва священики підреслювали, що небіжчик був вірним мужом своєї дружини, добрим татом, люблячим дідусем, віруючим православним християнином, та національно свідомим і жертвенним сином українського народу.

У своїй промові на Панахиді о. П. Зубріцький, який знав небіжчика від 1952 р., сказав такі слова: „Розлучаючись з життям, небіжчик Михайло мав моральне право промовити молитву праведного Семиона: — Нині відпускаєш слугу свойого Владико, за Словом своїм, з миром, бо побачили очі мої спасіння Твоє, яке приготовив єси усім людям, світло на просвіту невірним, і славу людей твоїх Україно. А це тому, що небіжчик Михайло, приїхавши до Канади, не привіз з собою золота-срібла, а привіз з України віру в Бога, надію на Божу поміч, любов до Бога та ближнього, та національну свідомість, що він син великого, славного українського народу. Тому, власне увесь час свого перебування у Б.К. небіжчик зі своєю дружиною належали до Української Православної Церкви, співали у хорі, небіжчик був три роки головою Громади у Волей, Б.К. Також був головою будівельного комітету, при громаді, був членом Ордену Св. Андрія, був членом Українців Самостійників, членом Клюбу бізнесменів, членом комітету старечого дому, церковного хору та активним членом Громади. Завжди їздив на Собори УПЦ як делегат. Їздив на з'їзди Західньої Єпархії та з'їзди Самостійників. Був жертвенним на потреби рідної Церкви та організації. Він цікавився релігійним та національним життям України, народу, як у Канаді так і на Україні. Небіжчик завжди говорив: „Канада дала мені багато, тому і я мушу віддячитись Канаді, підтримувати рідну церкву та національні організації." Дожив небіжчик до того часу, що Україна стала вільною, мріяв поїхати на Вільну Україну, але смерть перекреслила його мрії. В 1991 р. небіжчик з дружиною переїхали з Б.К. до Гарі Гіл, Алта. і зразу стали активними членами УПЦ у Шепинці, Алта. Стали членами Синьйор Ситизен Гом в Ту Гилс, Алта. та пожертвували на його будову п'ять тисяч долярів.

Небіжчик був віруючим православним християнином, національно свідомим українцем, передплачував і читав „Український Голос", „Вісник" та „Промінь". Відходячи у вічність небіжчик лишив у смутку дружину Марію у Гарі Гілс, Алта, доньку Даяну з чоловіком Елин Бенет у Ленглі, Б.К. та сина Тараса у Комакс Ванкувер Айланд, Б.К. Також лишив троє внуків — Андрія та Крістіна Захарук, Вікторія Б.К., Павла з дружиною Ронда Мандрик у Гарі Гіл, Алта. і дальшу родину та багато приятелів, що мав у своєму житті. Після похорону дружина небіжчика Марія запросила всіх на похоронний обід до залі у Гарі Гіл, Алта., який приготовили жінки. Під час обіду Данило Мандрик від родини подякував священикам за похоронні відправи, всім за присутність на похоронних відправах, за пожертву на нев'янучий вінок.

8-го червня 1996 р. дружина бл. п. Михайла замовила Службу Божу в 40-ий день по смерти небіжчика, яку відправив о. П. Зубріцький. По Службі Божій дружина небіжчика запросила всіх на поминальний обід до залі в Гарі Гіл, Алта, який приготовили жінки. Дружина бл. п. Михайла подарувала на Пресовий Фонд „Українського Голосу" $100.00, на „Вісник" — $100.00 і на „Промінь" — $50.00.

Вічна пам'ять небіжчикові Михайлові з роду в рід.

Учасник похорону

ЗМІСТ XXXVII РІЧНИКА (1996)

Статті, нариси, повідомлення

Архипастирське Різдвяне і Новорічне послання.....1 - 1
Юрій Бадзьо — Україна: четверті роди або чи виживуть українці (кінцевий уривок).....1 - 2
За українську державу.....1 - 4
50-річчя перемоги над фашизмом.....1 - 5
Світова конференція жінок в Пекіні.....1 - 6
З пресового повідомлення СФУЖО.....1 - 6
Оксана Сапеляк — Потреба співпраці.....1 - 7
Вшанували пам'ять В. Стуса.....1 - 9
35-ліття „Променя".....1 - 10
49-ий Всеканадський З'їзд СУС.....1 - 12
Орися Сушко — Сіємо зерно на щасливе майбутнє.....2 - 1
За українську державу.....2 - 2
Україна в Об'єднаних Націях.....2 - 3
Рой Романов в Україні.....2 - 4
Геній в умовах забльокованої культури.....2 - 5
Леся Петлюра.....2 - 7
Л. Храплива-Щур — „Малювання — моя любов".....2 - 8
35-ліття „Променя".....2 - 15
Галина Мельник-Марко — Привіт-признання і подяка в 70-ліття СУК.....3 - 1
„В своїй хаті своя й правда і сила і воля".....3 - 2
Канадська єдність та факт багатокультурности.....3 - 3
Оксана Куц — Погляд з Києва на лекції Пекіну.....3 - 4
Україна стала повноправним членом Ради Европи.3 - 6
Ще про участь українок в ООН.....3 - 6
Докія Гуменна — У важкі та радісні хвилини.....3 - 7
35-ліття „Променя".....3 - 14
Архипастирське великоднє послання собору єпископів УПЦК.....4 - 1
Великоднє привітання президента України.....4 - 2
Галина Журба — Великий Великдень.....4 - 3
10-річчя Чорнобильської трагедії.....4 - 4
Конкурси для учнів і курсантів українських шкіл.....4 - 4
Савеля Стечишин — 60-ліття Союзу Українок Канади.....5 - 1
Українська мати.....5 - 3
Олена Процюк — катастрофа і трагедія Чорнобиля.....5 - 4
Острівець укр. культури в Польщі.....5 - 6
35-ліття „Променя", подяка.....5 - 7
Обрано нову управу асоціяції професорів.....5 - 7
Поздоровлення Митрополита з нагоди 70-літнього ювілею СУК.....6 - 1
Тетяна Неліна — „Жіноча громада".....6 - 2
Вшановано Миколу Руденка (75-ліття).....6 - 4
Микола Руденко — Червень в Україні.....6 - 5
75-річчя заснування „Взаємної помочі".....6 - 7
Наталія Когуська — Стежками нашого сімдесятиліття.....7, 8 - 1
Олена Гринь — Україні — нову Конституцію.....7, 8 - 4
Президентові України „Премія свободи".....7, 8 - 5
Галина Руденко — Тяжка спадщина.....7, 8 - 7
Юхим Красноштан — Дивосвіт соняшної трійці.....7, 8 - 7
Поздоровлення голови президії консисторії з 70-літтям Союзу Українок Канади...9 - 1
Митрополиче звернення.....9 - 2
Галина Мельник-Марко — Ми сіємо зерно на щасливе майбутнє.....9 - 3
П'ятій річниці незалежности — Конституція України.....9 - 7
Міра Гармаш — Київські рефлекції.....9 - 9
Двадцять кіп писанок З. Елиїва.....9 - 10
Орися Сушко — Вступне слово на пленарній конференції 5-7 липня 1996 р.....10 - 1
Галина Мельник-Марко — Спогади (70-ліття відділу СУК „Доньки України" Монтреаль).....10 - 2
Гроші України.....10 - 6
Історичний шлях українських грошей.....10 - 7
Олена Гринь — Георгій (Юрій Нарбут).....10 - 8
Заклик з нагоди 50-ліття ОПЛДМ.....10 - 9
Шкільництво.....10 - 10
Розписи Петриківки.....10 - 11

Поезії

Іван Франко — З Новим Роком.....1 - 2
Оксана Жук — Вірші.....1 - 8
Леся Українка — Сім Струн (Мі-колискова).....2 - 6
Леся Петлюра — Вірші.....2 - 9
Петро Гоць — До Лесиної казки.....2 - 14
Леся Українка — Напис на руїні.....2 - 21
Петро Гоць — Гримислава.....5 - 6
Леся Українка — В кожній країні є спогади раю....5 - 21
Валентина Наумич — Вірші.....6 - 6
Тамара Гержан — Моя батьківщина.....7, 8 - 6
Діма — Тополі.....9 - 8

Особисті ювілеї, нагороди, поздоровлення

Поздоровлення Галі Майбі.....1 - 16
Поздоровлення з нагоди Дня Народження Олі Гавриш.....5 - 17
Поздоровлення з нагоди Дня Народження Олі Кошлай-Піно.....7, 8 - 13
Уродини пані Дарії Янди.....7, 8 - 13
Поздоровлення з нагоди 5-ї річниці Незалежности України.....9 - 8
Відзначення 90-річчя пані Юзири Друль.....9 - 16
70-ліття Союзу Українок Канади, *Марія Савицька*.....9 - 16
Поздоровлення з 90-річчям Гелен Мица.....10-15
70-ліття Союзу Українок Канади Гефорд, Саск..11, 12-13
100-ліття Варвари Васильців, Кадворт, Саск.....11, 12-13

Громадська хроніка

Провінційна конференція СУС Манітоби.....1 - 15
Поздоровлення Галі Майбі.....1 - 16

Поправка до окружного з'їзду СУС в Давфин, Ман. ....1 - 16
Вшанування почесних членок в Толстой, Ман. ....1 - 17
Вшанування членок в Стінен, Саск. ....1 - 18
Конференція СУС Альберти ....2 - 10
Курси укр. мови для дорослих, Едмонтон, Альта 2-10
Відділ СУК ім. Олени Пчілки, Ейшем-Кадет, Саск. ..2 - 11
Поправка — Пров. Конференція СУС Манітоби....2 - 12
Вісті з онтарійського Лондону....2 - 12
Комітет Українок Канади — Торонто, Онт., Вінніпеґ, Манітоба ....2 - 13
Річні збори відділу СУК ім. О. Кобилянської, Витків, Саск. ....2 - 16
Річні збори відділу СУК ім. Л. Українки, Єлов Крік, Саск. ....2 - 16
Річні збори СУК ім. Лесі Українки, Вінніпеґ, Ман. ....2 - 17
XVIII Конференція КУК....3 - 8
Уляна Головач-Аміот — доповідь на храмовому святі катедри св. Софії, Монтреаль ....3 - 11
З життя і діяльности школи в Верной, Б.К. ....3 - 13
Відділ СУК ім. Лесі Українки, Редфілд-Річард, Саск. ....3 - 13
Віра Бучинська — У 50 ліття КУК....4 - 6
Відділ СУК ім. Лесі Українки, Віндзор, Онт. ....4 - 9
Відділ СУК *Доньки України*, Монтреаль, Кве. ....4 - 12
Катедральна громада Пресвятої Тройці, Ванкувер, Б.К....4 - 15
Відділ Союзу Українок ім. Л. Українки, Вотерфорд, Онт. ....4 - 16
Виставка укр. традиційного хліба і рушників, Едмонтон, Альберта ....5 - 8
Річні збори відділу СУК при громаді Св. Івана, Едмонтон....5 - 11
Річні збори відділу ім. кн. Ольги, Стінен, Саск. ....5 - 13
Відділ Союзу Українок Канади ім. Марії Маркович, Канора, Саск....5 - 14
Свято членства в Йорктон, Саск. ....5 - 17
Поправка, Редфілд-Річард, Саск. ....5 - 18
Виставка укр. традиційного хліба і рушників, Едмонтон, Альберта (продовження) ....6 - 9
Поклін Тарасові, Вернон, Б.К. ....6 - 12
Відділ Союзу Українок ім. Л. Українки, Гамільтон, Онт. ....6 - 13
Поправка — Вотерфорд, Онт. ....6 - 15
Відділ Союзу Українок ім. Л. Українки, Вінніпеґ, Ман. .6 - 16
Відділ СУК ім. Ольги Басарабової, Вакав, Саск. ...6 - 17
Відділ Союзу Українок ім. кн. Ольги, Лондон, Онт. ....6 - 17
Поправка — Відділ *Доньки України*, Монтреаль, Квебек ....6 - 21
Виставка укр. традиційного хліба і рушників, Едмонтон, Альберта (закінчення) ....7, 8 - 9
Відділ СУК ім. св. кн. Ольги, Вернон, Б.К. ....7, 8 - 10
Відділ СУК ім. Лесі Українки, Транскона, Ман. ...7, 8 - 11
Чай членства відділу ім. О. Кобилянської, Саскатун, Саск. ....7, 8 - 15
Союз Української Молоді, Калгарі, Альберта ....7, 8 - 16
Відзначення 70-го ювілею СУК і відзначення Чорнобильської трагедії в Оттаві ....9 - 11
Відділ Союзу Українок ім. Софії Русової, Етобіко, Онт. ....9 - 14
Поправка до допису „Відділ СУК ім. Лесі Українки, Гамільтон" ....9 - 16
Провінційний з'їзд Саскачевану ....10 - 5
Відділ ім. д-р Савелі Стечишин, Келовна, Б.К. ....10 - 12
Відділ СУК ім. Олени Пчілки, Йорктон, Саск. ....10 - 13
З життя відділу СУК ім. Л. Українки, Ст. Кетеринс, Онт. ....10 - 13
Річні збори СУК ім. О. Кобилянської, Волей-Суррей, Б.К. ....10 - 16
Пригадка про Різдвяні поздоровлення ....10 - 16
70-ліття Союзу Українок Канади, Вернон, Б.К. ....10 - 17
Українська Православна Церква Пресвятої Богородиці, Суррей, Б.К. ....10 - 18
Провінційний З'їзд СУС Манітоби 11, 12-5
Святкування 70-ліття Союзу Українок Канади *Доньки України* при Катедрі Св. Софії в Монтреалі .11, 12-10
35-літній ювілей відділу ім. Кн. Ольги при парафії Св. Архистр. Михаїла, Едмонтон, Альта .11, 12-13

Нашим дітям

Іван Боднарчук — З ким пристаєш — таким сам стаєш....1 - 19
О. Олесь....3 - 19
Дмтро Павличко....3 - 19
К. Переліска....4 - 17
Павло Глазовий....5 - 19
Марія Познанська....6 - 19
Анастасія Міненко....7, 8 - 17, 18
Наталя Забіла....9 - 17
Віра Оберемок — Колючі гості ....10 - 19
Нашим дітям 11, 12-16

Квіти незабутнім

1 - 10, 2 - 18, 19, 3 - 20, 21, 4 - 18, 5 - 20, 21, 6 - 20, 21, 7, 8 - 19, 9 - 18, 19, 10 - 21, 11, 12-17

Посмертні згадки

Бл. п. Марта Степчук, Торонто, Онт. ....1 - 21
Бл. п. Катерина Тхір, Ванкувер, Б.К. ....1 - 22
Бл. п. Юлія Гриців, Монтреаль, Квебек ....1 - 23
Бл. п. Анна Радчук, Гамільтон, Онт. ....2 - 19
Бл. п. Павля Данильчук, Канора, Саск. ....2 - 20
Бл. п. Анна Гашина, Давфин, Ман. ....6 - 21
Бл. п. Архипресвітер Михайло Боднарчук, Торонто, Онт. ....7, 8 - 20
Бл. п. Докія Гуменна, Бавид Брук, Н. Дж. ....7, 8 - 21
Бл. п. Катерина Рожак, Едмонтон, Альберта ....9 - 20
Бл. п. Параскевія Кушнір-Тріщук, Оттава, Онт. ....9 - 21
Бл. п. Ольга Юзвишин, Вінніпеґ, Ман. ....10 - 20
Бл. п. Михайло Захарук....11, 12-18

Вісті з Централі

1 - 24, 2, 3 - 22, 4 - 24, 5, 6, 7 - 8, 9, 10, 11 - 22, 11, 12-22

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

РІЧНІ ЗБОРИ

У місяці листопаді і в грудні відбуваються річні збори по всіх відділах Союзу Українок Канади. Це дуже важливий час для нашої організації. Урядниці зарядів подають звіти з пророблені праці за їх каденцію, вибираються нові управи або одобрюються існуючі ще на одну каденцію.

Для успішного виконання праці є важним, щоб усі членки мали відповідальність за певну ділянку. Тому ми радимо, щоб відділи мали такий самий склад референток як має Централя згідно з їхнім специфічним знанням, досвідом або талантом. Тоді кожна членка буде мати певний обов'язок, який буде їй ангажувати до праці. Кожна членка, яка шанує свою організацію, повинна вважати собі за честь і шану служити для неї, чи то в заряді, комітеті чи в інший спосіб.

Перед річними зборами потрібно переглянути статут Союзу та вказівки, які подаються в Робертс Рулс оф Ордер. Ми маємо ще дуже багато статутів на складі в Централі. Ми радо вишлемо Вам відповідне число для всіх членок.

Центральна Управа сердечно вітає управи та все членство і бажає, щоб річні збори відбувалися успішно і на високому рівні.

ВІДЗНАЧЕННЯ ПАТРОНКИ

В листопаді народилася визначна українська письменниця Ольга Кобилянська. Багато відділів Союзу гордо несуть її ім'я, як патронку свого відділу. Цього місяця віддаймо честь цій визначній письменниці відповідною програмою включно з читанням її творів. Рівночасно пригадуємо відповідним способом відзначувати всіх патронків відділів.

СУМК

При кожному відділі Союзу повинні існувати Молодші й Старші відділи СУМК. В Централі можна замовити Посібник для Дорадчої Ради СУМК, який допоможе дорадникам вести відповідну працю з нашою молоддю. Просимо цю справу не легковажити, бо в рядах СУМК виховуються наші майбутні провідники. Якщо у Вас тепер вже існює молодший чи старший відділ то просимо подбати, щоб він був зареєстрований в Централі СУМК і Централі Союзу. За інформаціями просимо звертатися до нашої референтки СУМК, добр. Олі Демчук в Саскатуні.

70-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ми радіємо що дуже багато відділів відзначують цю важливу дату в історії нашої організації. Рівнож цього року всі провінційні з'їзди включили це урочисте святкування у свої програми. Я з великою приємністю виголосила доповіді на слідуючих святкуваннях:

Відділ при Катедрі Св. Івана в Едмонтон, Альберта; відділ ім. Лесі України в Ст. Кетеринс, Онтаріо; відділ ім. Лесі Українки у Виндзор, Онтаріо. Провінційні з'їзди в Альберті, Манітобі, Саскачевані і на Сході Канади.

Всі святкування відбулися на високому рівні з цікавими програмами та відзначенням заслужених членок, за що належиться всім організаторам велике признання і подяка. Надіємося, що в скорому часі дописи про ці імпрези будуть поміщені в „Промені".

Орися Сушко
Голова

Союз Українок Канади

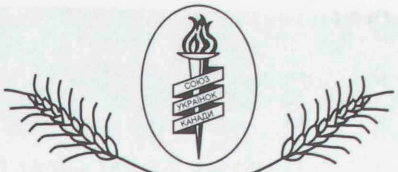

Ukrainian Women's Association of Canada

NEWS FROM THE NATIONAL OFFICE

ALBERTA VISITATION

As mentioned in the Ukrainian section of "News from the National Office", the 70th anniversary of our Association is being widely celebrated throughout Canada both at the local level and at provincial conventions. Among other such events, I was most pleased to attend and speak at the 70th anniversary celebration of St. John's Branch in Edmonton as well as the Alberta Provincial Ukrainian Self-Reliance League Convention. While in Alberta I had the opportunity to visit our Association's branch at St. Anthony's Church in Edmonton and the Olia Kobylanska Branch in Calgary, as well as to attend a meeting of the UWAC Alberta Provincial Executive. It was most rewarding to meet with members and witness the extraordinary efforts being put forward for the benefit of our Association and our Ukrainian Orthodox Church of Canada.

Appreciation is extended to Dr. Paul and Mrs. Natalka Kit (President of UWAC, St. John's Branch) for the gracious hospitality in their home for an entire week, to Alexandra Hohol, Provincial President, for making all the necessary arrangements for my visitations, to Jean Meketiak in Calgary for her hospitality, and to all whose efforts contributed to a very rewarding and positive visit to Alberta. A special thank you is extended to UWAC St. John's Branch in Edmonton for their generous donation of $700.00 towards our 70th anniversary fund, and to Mrs. Helen Kowal of Calgary for her generous donation of $200.00.

HISTORY OF THE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

"A Half-Century of Service to the Community", written by Natalia Kohuska, outlines the history of the Ukrainian Women's Association of Canada from 1926 to 1976. Copies of this outstanding documentation of our Association are being offered free to anyone who sends their request to the National Office.

CYMK

Our Association carries an important responsibility for both Junior and Senior CYMK locals across Canada. We remind all CYMK conveners and advisors at the local level to ensure that we continue providing strong leadership in the spirit of the association. The CYMK Advisor Manual available from the UWAC National Office provides excellent resource material to assist in this effort. We acknowledge the dedication of both the junior and senior CYMK advisors and can assure you that the time and energy to our youth are greatly appreciated and extremely worthwhile.

Our National CYMK Convener, Dobr. Olia Demczuk, reminds all locals that the Bazuk and Perepeliuk trophies will be presented to the most active CYMK locals at our national convention to be held in August of 1997 in Edmonton. Please contact Dobr. Demczuk directly (408 Preston Avenue, Saskatoon, SK., S7H 2V2) or the UWAC office for a copy of the application forms for these awards or for information about the extensive badge program for Junior CYMK.

Our young people need our direction and support to develop into leaders of our organization. Your participation has a direct impact on the future.

Orysia Sushko
National President

CANADIAN NURSES — PARTNERS IN HEALTH FOR UKRAINE

During the past four years, Canadian nursing professionals — most of them with a Ukrainian family background and from the western provinces — have travelled to Ukraine to help this former Soviet country update its nursing programs. And Ukrainians have come to North America to look at the Canadian way of doing things.

The exchange is proving to be a learning experience for both sides — an opportunity for Ukrainians to gain the knowledge and nursing skills they require to cope in a post-Communist, market-based economy and for Canadians to widen their view of the world and gain a foot in an emerging global market.

Aimed at supporting the transition to a democratic society in Ukraine, the Canada Ukraine Partners Program was launched in 1992 with funding from the Canadian International Development Agency. It has three components: health, public administration, and civil society.

The Canadian Society for International Health is administering the health component of the program, Partners in Health. The nursing segment, in the first few years, focused on individual placements of Canadian nurses and nursing specialists in Ukraine. However, these single placements provided only a beginning. Ongoing links between institutions were needed for continuity in capacity-building.

The objective of the third phase, which began in January this year, is to foster exchanges between Canadian and Ukrainian health institutions for mutual benefit, provide training in leadership skills and help Ukraine develop a baccalaureate and master's nursing educational program. The overall objective is to help Ukraine's nursing curriculum meet international standards.

Ukraine has 110 schools of nursing but only four are college-based and have four-year programs; at most schools, training lasts two years. There are no professional organizations so there is little networking. And the nursing schools are run by physicians rather than nursing professionals.

Canadian nursing professionals say Ukraine is "where Canada was 50 years ago." The aim is to increase knowledge and develop leadership skills among Ukrainian nurses so that they can take over the schools and improve nursing education.

Collaboration among Ukraine's Ministry of Health, the University of Alberta, Grant MacEwan Community College, and the Canadian Nurses Association has already resulted in major revisions to Ukraine's national nursing educational curriculum. This will lead to significant reform in the nursing profession.

The University of Alberta's Faculty of Nursing and Grant MacEwan Community College are the main Canadian partners, and Gerri Nakonechny, Dean of Health and Community Studies at Grant MacEwan, is the Partners in Health nursing project's coordinator. Third generation Canadian, she is from a Ukrainian background and she speaks the language.

Gerri became involved in Partners in Health in 1992 and the following year visited Ukraine with three other people to do an assessment of potential placements. As a result, a number of Canadians were placed for one to three months in Ukraine. Nakonechny herself went to Lviv to assist with curriculum development and implementation.

In early 1994, Partners in Health hosted Dr. Tetyana Chernyshenko, chief specialist with Ukraine's Ministry of Health. Responsible for nursing education in Ukraine, she split her two months in Canada between Edmonton and Ottawa and was keynote speaker at an Edmonton conference attended by 65 Canadians interested in a strategy for training Ukraine's health professionals.

The following year, two nursing professionals from Lviv visited Canada to look at facilities and nursing education.

"We developed a very good relationship, a good trusting relationship," says Nakonechny.

Assisting in the Chernivtsi Hospital Unit.

"One of the realities of sending over Canadians that speak Ukrainian is that both sides feel very comfortable. It's wonderful to bring the Ukrainians to Edmonton because there are people here who can collaborate with them in their language. They get a great deal of community support."

Nakonechny adds: "Now we actually want to get some content, information and knowledge transferred and we need continuity. That's why we are concentrating on links between institutions."

In May 1995, Nakonechny was back in Ukraine with a colleague to assist in planning the first nursing conference at the request of the Ukrainians. The conference, held last September in Chernivtsi, was attended by eight Canadians. All were nurses or educators, with representatives from the Canadian Nurses Association, McMaster University, the University of Alberta Faculty of Nursing, and Grant MacEwan Community College. More than 400 Ukrainian nursing representatives attended the conference, and more than 200 were at a workshop held afterwards in Vinnytsia.

"The objective of the conference was to bring nurses together for the very first time in the hope that they could come up with recommendations to address the issues facing nurses in Ukraine," says Nakonechny. "It was an enormous task, but by the end of the conference they had come up with 12 specific recommendations."

During the program's third phase, Canadian nursing specialists in psychiatry, obstetrics, program management and nursing education will visit Ukraine, and nursing leaders from Ukraine will visit Canada. Camille Romaniuk, a psychiatric nurse from Edmonton, has already spent two weeks giving a seminar in Ukraine, and three Ukrainian specialists — including Dr. Chernyshenko on a return visit — spent three weeks in Edmonton and Ottawa in April. The two other specialists were Dr. Volodymyr Tarasiuk, Director of Cherkasy Medical College, and Dr. Inna Hubenko, Director of Vinnytsia Medical College.

Particularly interested in the Canadian system of nursing education, they were given an overview of the educational system, visited nursing schools involved in undergraduate and higher education of nurses, and were shown a range of community nursing placements. They also spent time in Ottawa, meeting with the

Continued on page 26

Canadian Nurses - continued from page 25

Canadian Nurses Association (CNA), Health Canada, the Canadian Association of University Schools of Nursing (CAUSN).

"Even though the program was short, it was well-planned so that we had a chance to learn about the university school of nursing system and also to see medical colleges and nursing departments," said Dr. Chernyshenko at the end of the visit. "We were able to familiarize ourselves with the practical aspects of the nursing education system and the activities of the national nursing association on the federal and provincial levels. We also visited Health Canada to become familiar with the strategy of policy development, and we were at hospitals."

The delegation was shown the different levels of nursing education in Canada. "This was very important to us since in Ukraine we only recently started a bachelor's program and we have no graduates yet," Dr. Chernyshenko explained. "We don't have a master's or doctorate program at the moment."

Nurses in Ukraine have historically been viewed as physicians' assistants, she added. "Nursing in Canada is a separate, distinct profession. With the experience we have gained in this short period of time we are hoping to implement our new knowledge in Ukraine. Because our stay was short, we realize that we were not able to learn all the details but we got a good general overview of the system. As a result of the visit, we hope to broaden our links with Canadian institutions."

She admitted it will not be easy to "re-orient the public perception of nurses in Ukraine" and implement a new approach to the profession. "However, we realize that everything begins with education and we have to implement a good educational system to produce qualified nurses in order to begin the process of change."

Intense work is now underway in Ukraine to create a national nursing association, and Ukraine's health ministry is planning to conduct workshops and seminars on nursing education and will be inviting Canadian specialists to participate, Dr. Chernyshenko added.

Colleague Dr. Tarasiuk said that, as a result of what he had seen in Canada, he would be taking an active part in the creation of a national nursing association in Ukraine and would be implementing changes to nursing education at his college.

The Ukrainians are not expected to replicate Canadian nursing programs. "They can't depend on any one country for their resources, nor should they," says Nakonechny. "They should take the best of what is available. There are other countries doing a lot of work in the health area. Our role is to ensure that they are familiar with what we are doing and offer our assistance. But the choice is really theirs."

For further information about Partners in Health, the Canadian Society for International Health and its other projects, call Paulette Schatz, at (613) 230-2654, fax (613) 230-8401.

- Maureen Johnson
Canadian Society for International Health

CANADA ASSISTS UKRAINIAN ORPHANS

Canada will help Ukrainian orphanages care for 30,000 children, Foreign Affairs Minister Lloyd Axworthy and Don Boudria, Minister for International Cooperation recently announced.

The Canadian International Development Agency (CIDA) is contributing $235,000 to a project in which Help Us Help the Children, a Toronto-based non-governmental organization, is providing medicine, infant formula, food, clothing, educational materials and cleaning products to about 30,000 children living in nearly 150 orphanages in Ukraine. Help Us Help the Children has organized the collection and distribution of about $4 million worth of supplies to Ukrainian orphanages since 1993.

Funding for this project was provided for in the Marth 1996 federal budget and is therefore built into the existing fiscal framework.

Source: Canadian International Development Agency

IN MEMORIAM

TEENIE (JUSTINA) SYMCHYCH

Teenie Symchych of Dauphin, Manitoba, passed away May 1, 1996, in the Dauphin Regional Health Centre at the age of 88, following a battle with cancer.

Teenie was born November 6, 1907 in the Halley district of rural Dauphin to Tom and Anna (Bernat) Smylski. She attended Halley school and, following her education, assisted on the family farm.

In 1929 Teenie was united in marriage with Nicholas Symchych. They farmed in the Gilbert Plains district until 1951, when they moved to Ste. Rose du Lac where they operated a business. Teenie was also employed with the Ste. Rose General Hospital. In 1971 they retired and moved to Dauphin where Teenie had since resided.

Teenie was a warm and caring person who was deeply devoted to family and friends. It was because of her assistance that her brother Peter, and sisters Margaret and Bernice, were able to complete high school and go on to higher education.

Teenie had been very active in St. George's Ukrainian Orthodox Parish. She had served on the church sisterhood for many years, and was a member and past-president of the Ukrainian Women's Association, Lesia Ukrainka Dauphin Branch, as well as a member of the Ukrainian Orthodox Auditorium. She had served on the board and various committees of Canada's National Ukrainian Festival. Her talents were greatly appreciated, especially in the baking of ritual breads.

Teenie was predeceased by her parents Tom and Anna, her husband Nicholas and one sister Mary Slyzuk.

Teenie leaves to cherish many fond memories: her loving family of three sisters, Mrs. Nellie Choma of Kelowna, B.C., Mrs. Margaret Litwin of Dundas, Ont., and Bernice and husband Walter Lemiski of Mississauga, Ont., two brother Michael Smylski of Dauphin, Man. and Dr. Peter Smylski and wife Doris of Toronto, Ont. as well as many nieces, nephews and extended family.

The funeral service was celebrated by Rev. Taras Makowski on Tuesday, May 7, 1996 from St. George's Ukrainian Orthodox Church, with Mr. Fred Shwetz serving as cantor. The honour guard was formed by members of the Ukrainian Women's Association, Lesia Ukrainka Branch. Sneath Strilchuk Funeral Service had care of the arrangements.

At Teenie's request $200 has been donated to the Promin Press Fund.

- submitted by her brother Peter

A CANADIAN SUCCESS STORY

CELEBRATING THE DISCOVERY OF INSULIN

1996 marks the 75th anniversary of the discovery of insulin, and the year in which the Canadian Diabetes Association (CDA) formally recognized the beginning of one of Canada's greatest achievements in medical research.

One of the most outstanding contributions to medicine in human history was the discovery of insulin by Dr. Frederick Banting, Dr. Charles Best, Dr. James Collip and Dr. John Macleod. For people with diabetes that discovery was life-saving, transforming a disease that meant certain death to one that could be controlled.

While insulin is not a cure and the promise of this breakthrough in 1921 has yet to be realized, continued public support will enable diabetes researchers to pursue the ultimate answers to causes, cures and treatments of diabetes on the non-so-distant horizon.

The story of the discovery of insulin is a Canadian success story. Insulin was discovered in Canada by Canadians. The discovery of insulin in 1921 and its subsequent development, production and distribution has prolonged life for millions of people around the world.

We've come a long way since Thomas Wills of Oxford University tasted the urine of people with diabetes in April, 1679 and found it "wonderfully sweet." But how did Dr. Frederick Banting think of his life-saving idea that lead to the discovery of insulin?

The following is an excerpt from an article in the winter 1995 issue of *Diabetes Dialogue*, written by Grant Maltman, Curator of the Banting Museum & Education Centre in London:

"On July 1, 1920, a brass plate reading Frederick G. Banting MD, was placed on the front door of a two-storey brick house in London, Ontario. Anxiously, the young doctor awaited the beginning of his new career. He kept regular office hours of two to four o'clock in the afternoon and seven to nine o'clock in the evening, six days a week. Unfortunately (or perhaps, fortunately), no one came to his door. The first patient did not arrive until July 28th. While the practice began to grow, the income was not sufficient to bring Banting out of debt. In October, Banting secured employment at Western University demonstrating in anatomy, and then later in surgery and physiology.

"On the evening of October 30, 1920, after preparing the lecture to give the next day on carbohydrate metabolism and the pancreas, Banting settled down to bed with the November 1920 issue of Surgery, Gynaecology and Obstetrics. It contained an article by Dr. Moses Barron: *"The Relation of the Islets of Langerhans to Diabetes, with Special Reference to Cases of Pancreatic Lithiasis."* Banting's usual practice was to read himself to sleep, but on this night, sleep did not come. Thoughts about the morning's lecture, about his mounting debts, and perhaps about the deterioration of his relationship with his fiancee were on his mind. Then, at 2:00 a.m., he arouse to write in his "idea book" the following:

"Diabetus. Ligate pancreatic ducts of dog. Keep dogs alive till acini degenerate leaving Islets. Try to isolate the internal secretion of these to relieve glycosurea."

The preparation of a simple lecture and the reading of a single article began the process that would give the world insulin. Without ideas, good or bad, research halts. What is important is the reality that one man had an idea – an idea that led to the discovery of insulin.

1996 marks the 75th anniversary of the "birth of insulin," and the year in which the Canadian Diabetes Association (CDA) formally recognizes the beginning of one of Canada's greatest achievements in medical research. CDA is the largest non-government source of funding of diabetes research in Canada committing $3.3 million in 1994 and $4.5 million in 1995.

While insulin saves lives, it is not a cure and the promise of this breakthrough in 1921 has yet to be realized. However, CDA-funded researchers are amongst the brightest minds in Canadian research today and their work makes an everyday difference to people with diabetes.

For more information, please contact:
Carol Y. Dynkavitch, Communications Manager
CDA-MB Division (204) 925-3813

DO PEOLE HAVE A RIGHT TO KNOW?

Canada is one of the 153 countries that are members of the Codex Alimentarius Commission. The Codex was set up in 1963 by the Food and Agriculture Organization (FAO) and the World Health Organization (WHO) of the United Nations. Its purpose is to establish and harmonize international food safety and quality standards in order to make global trade easier.

The Codex Alimentarius Commission held its 1996 meeting in Ottawa, May 14-17. It does not work fast — meeting only once a year, and any process involves at least eight steps. It usually takes about six years for a new guideline to develop.

The Codex does not know what to do about genetically engineered foods or novel foods, as they are called. The USA representatives presented a strong document against the labelling of biotech foods. The delegation from Europe, especially Norway, are calling just as strongly, for mandatory labelling. They are in favour of the consumers' right to know what they are eating.

During the discussion, and unidentified speaker from the anti-labelling side remarked: "There is no scientific proof that consumers have such a right."

This astounding statement is a typical response of authorities to any concerns of people. If it cannot be proved by science, it is not valid.

Health Canada has approved for sale several genetically engineered foods, such as tomatoes, potatoes and canola plants. These foods may already be on store shelves; we may be eathing them. There is no way of knowing, as the Government of Canada is refusing to have them labelled.

Genetic engineering means the transferring of genes (the basic unit of heredity) from one species to another. This is not just between plants or between animals, as was done in the past by cross-breeding. The species barrier has been broken and scientists can now take genes from any plant or animal and combine them in any form to make an entirely new living organism.

The first genetically engineered food to be sold is the "FlavrSavr" tomato. It is frost resistant, can ripen on the vine and retains flavour while stored in the fridge. It was developed by taking the gene from an Arctic fish which survives well in icy waters. To insert the gene, scientists had to put in a second gene, called a "marker". But consumers are told not to be concerned. The strong acid in the human stomach will "de-nature" the marker and make it harmless. Stomachs must learn how to choose.

A pest-killing potato, called "NewLeaf", was developed by Monsanto and has been approved for growing and selling in Canada. It contains a gene from a bacteria, known as Bacillus thuringiensis (Bt). This bacteria is present in soil all over the world. It is inserted into the potato gene, along with a "marker", and the resulting toxin, spreading throughout the stem and leaves, is poisonous to the Colorado potato beetle. The potato itself is supposed to be harmless to people, livestock, birds and beneficial insects.

Canola or rapeseed, a major source of cooking oil, is now the most engineered crop in Canada. For some years, the weeds in canola and flax fields have adapted to the poison in herbicides and have built up a resistance. If stronger herbicides are used, they kill the canola plants as well as the weeds.

Scientists have developed genetically engineered canola and flax seeds that are herbicide resistant; weeds will not grow near them. The oil from these plants have a longer shelf life and is supposed to be better for use in bakery foods or in fast food fryers.

Canola is the darling of the biotech foods, especially in Saskatchewan, the home province of the Minister of Agriculture and Agri-Food, the Hon. Ralph Goodale. Ag-West Biotech Inc., through its "*Agribiotech Bulletin*", praises the "real" farmers who support genetic engineering without reservation and rewards them with awards. Opposition is totally ignored.

Continued on page 30

Do People Have a Right to Know?
continued from page 29

On the TVO Program, entitled "Plant Gods?" (August 20, 1996), a representative from Ag-West Biotech Inc., made glowing predictions of what genetic engineering will accomplish. Cereals will have higher yields and higher protein content. Canola was mentioned several times. It seems that it is very good for gene transfer and with the most potential to serve as factories for drugs and other materials.

Spokespersons from the National Famers Union and Pollution Probe on the above mentioned TVO Program, expressed great concern regarding the wonders of technology. They raised several questions. Who is controlling the innovative research of biotechnology and who stands to benefit?

Huge profits will benefit the industry but will not benefit people. Concerned groups fear monopoly and control by multinational industries. Control should be in the public domain. It was urged that farmers, doctors, invironmentalists and other concerned citizens become involved in the biotech problem, which has few truths and many risks.

Genetic engineers are now working on cantaloupe, cucumbers, sugar snap peas, green peas and corn to maintain their just-picked sweetness for weeks. Normally, the sugar in these vegetables begins to change to starch as soon as they are harvested. Food scientists are trying to find a way to shut off the gene that directs the conversion of sugar to starch.

To its advocates, genetically engineered foods represent a great agricultural breakthrough. But for many scientists, nutritionists and consumer groups, there are serious ethical, religious and safety concerns: There are risks of mixing genes of different species; Muslims may object to grains that contain pig genes; Many are worried about the loss of nutrients, the introduction of toxins or allergens and other potential side effects. Ecologists are concerned that tinkered genes will escape and transfer to wild relatives with an unpredictable impact on the environment. Many are afraid that people will become guinea pigs in a huge biological experiment.

Agriculture Canada issued a communique, "Labelling of Novel Foods Derived Through Genetic Engineering" on December 1, 1995 with comments to be submitted on or before January 31, 1996. This 12-page booklet discusses the pros and cons of labelling,

"A general consensus emerged that a blanket statement on the label of all novel foods derived through genetic engineering to indicate that they have been developed utilizing the process of genetic engineering, was unnecessary.

"Voluntary negative labelling that is intended to indicate that a novel food or novel food ingredient has been produced without the use of genetic engineering, is acceptable, on condition that the claim is not misleading or deceptive and the claim itself is factual. Responsible parties should be in a position to support the claim (s) being made. (Violations would be subject to the enforcement measures and penalties provided under the Food and Drugs Act.)"

By not requiring labelling, the Government is saying that consumers do not need to know what they are eating, whether it is a plant or an animal. Is a vegetable part animal if it contains a single trait from a single animal gene? Scientists agree that this is a difficult question.

Cautious voices continue to push for stricter government control over both genetically engineered foods and the industry that builds them. Safety and ethical decisions should not be left to the discretion of the biotech industry alone.

In the meantime, consumers have to keep themselves informed.

- Helen Raycheba, C.M.
Convenor of Ecology, UWAC

INDEX

ENGLISH SECTION PROMIN
1996

News from the National Executive — Orysia Sushko ..... 1 - 25
Merry Christmas — Khrystos Razhdayetsia! — Marusia Zurek ..... 1 - 26
Christmas — Mindless, Secular Blowout — Paul Jackson ..... 1 - 26
Christmas Tips — "Hydro Lines" ..... 1 - 27
From Our Branches: 40th Anniversary, Olena Pchilka Branch (New Westminster) — Ollia Waverick ..... 1 - 28
Health: Cholestorol-Lowering Drug Works for Women. ..... 1 - 30
Winter Effects Can Be Skin Deep ..... 1 - 30
Congratulations To: Biblow Family Reunion — D. Biblow ..... 1 - 31
UW.A.C. Scholarships ..... 1 - 31
Promin Press Fund (October, November) ..... 1 - 32
Correction (Anna Gregory ..... 1 - 32
Health: New service will help ..... 1 - 33
Prime Minister's Greetings ..... 1 - 34

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko ..... 2 - 23
Oksana Yakivna Meshko — Helen Raycheba, C.M. ..... 2 - 24
From Our Branches: Ukrainian Orthodox Parish of St. Elias — Evhenia Derewianka ..... 2 - 25
In Memoriam: Annie Zrudlo, Mary Koroluk ..... 2 - 26
Current Issues: "Vision Ukraine" Initiated ..... 2 - 26
Current Issues: Canada's Immigration Level Increases ..... 2 - 26
Consumer Affairs: Warm up to Winter Savings ..... 2 - 27
Consumer Affairs: What to do When the Lights Go Out ..... 2 - 27
Health: Common Health Problems and Home Remedies — Ollia Waverick ..... 2 - 28
Health: Exercise Never too Late — or Early — to Start — Vitality Today ..... 2 - 29
Cultural Scene: "By the River Cheremosh" — Halyna Melnyk-Marko ..... 2 - 30
Profile: The Woman Behind Canada's Book Exhibit in Ukraine — Helen Raycheba, C.M. ..... 2 - 31
Promin Press Fund: December 1995 ..... 2 - 33
On the Couch: Make Room for the Kids ..... 2 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko ..... 3 - 23
Promin — Its Beginnings — Olha Woycenko ..... 3 - 24
From Our Branches: A Brief History of the Ukrainian Museum of Canada, Alberta Branch — Nellie Seniw ..... 3 - 25
In Memoriam: Anne Thachuk ..... 3 - 27
For Our Children: "The Magic Song" — Mykhailo Kotsyubinsky ..... 3 - 28
Youth: Stephania Bubniuk Awards in Journalism ..... 3 - 30
Youth: Youth Smoking Survey Results Released ..... 3 - 30
"The Joy in Life" by Peter Kuzyk ..... 3 - 30
Health: Naturopathy — The Trend of the Future — Ollia Waverick ..... 3 - 32
Promin Press Fund: January ..... 3 - 33

* * * * *

Recipe Corner: Old Favourites — New Ways — Ollia Waverick ..... 3 - 32
News from the National Office — Orysia Sushko ..... 4 - 25
Archpastoral Easter Epistle of the Ukrainian Orthodox Church of Canada ..... 4 - 26
Current Affairs: — Dissolution of the Ecolos Committee — Helen Raycheba, C.M. ..... 4 - 28
"The Horror of Chornobyl" by Peter Kuzyk ..... 4 - 29
In Memoriam: Martha (Lukianik) Malenki ..... 4 - 30
In Memoriam: Caroline Ismir ..... 4 - 31
Community: Canadian Person's Case Awards ..... 4 - 31
Promin Press Fund: February ..... 4 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko ..... 5 - 23
Rosa Branch — Almost 70 Years of History — Mary Chubey ..... 5 - 24
Current Affairs: World Conference on Women a Success — Status of Women, Canada ..... 5 - 25
Resources: Backgrounders on Violence against Women; Abuse is Wrong in Any Language — Status of Women, Canada ..... 5 - 26
Health: Don't Stress your Health — Ollia Waverick ..... 5 - 27
Congratulations To: "To My Mom" by Peter Kuzyk ..... 5 - 28

Index for 1996, continued from p. 32

Congratulations To: A Tribute to my Mother on Her Young 81st Birthday — Carol Scherban .....5 - 29
Recipe Corner: "Our Favourite Recipes" — Rosa Branch .....5 - 30
Voloshky Trio Records First Album .....5 - 32
Ten Commandments of Human Relations — Ben Holden .....5 - 32
Promin Press Fund: March .....5 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko .....6 - 23
Ukrainian Ways Permeate the Life of Winnipeg — Orysia Tracz .....6 - 24
Consumer Affairs: Have You Made a Will? — Law Society of Manitoba .....6 - 25
Current Affairs: Canada Playing Key Role in Chornobyl Recovery — CIDA .....6 - 27
Growing Herbs as House Plants — Brian Duncan....6 - 29
"TUG" — The Ukrainian Game — M.Z.....6 - 30
A Wedding Menu (A Toast) — Peter J. Peters.....6 - 31
Youth: Camp Trident at Crystal Lake .....6 - 32
Youth: St. Andrew's Mini-College'96 .....6 - 32
Promin Press Fund: April .....6 - 33
Reminder to Readers .....6 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko ..7/8 - 23
A Tribute to Mrs. Doris Yanda — Lillian Gregory ...7/8 - 24
From our Branches: Report of Kniahynia Olha Branch, Toronto 1994-1995 — Olena Latyshko and Helen Raycheba, C.M.....7/8 - 25
From our Branches: St. Olha's UW.A.C. Moose Jaw Branch Report — 1995 — Stephanie Alexander and Jean Hardt .....7/8 - 26
In Memoriam: Caroline Ismir.....7/8 - 26
In Memoriam: Katherine Kulyk .....7/8 - 27
Current Affairs: Canada to Help Strengthen Democratic and Economic Reform in Ukraine — CIDA .....7/8 - 27
In Memoriam: Mickie Popovich .....7/8 - 28
Recipe Corner: Summer Entertaining.....7/8 - 29
Promin Press Fund: May .....7/8 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko .....9 - 23
British Columbia's First Annual Ukrainian Youth Dance and Music Competition — Gladys Andrea .....9 - 24
Congratulations to: Maria Burdeney, Olga Basarab Branch.....9 - 26
Na Mnohi Lita! Theodosia Myketiak, Olga Basarab Branch.....9 - 26
70th Anniversary of UW.A.C. and Accreditation at Vegreville — Myrthe Charuk.....9 - 27
Current Affairs: Children of Chornobyl Canadian Fund — Helen Raycheba, C.M. .....9 - 28
Promin Press Fund: June 1996 to July 1996 .....9 - 33
1996 Alberta CYC Convention .....9 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko....10 - 23
Ukrainian Cultural Centre Undergoes Extensive Renovation .....10 - 24
Canada Congratulates Ukraine on Fifth Anniversary of Its Independence .....10 - 24
Current Affairs: The Campaign Against BST is not Finished — Helen Raycheba, C.M. .....10 - 25
From the Metropolitan's Chancellory .....10 - 26
In Memoriam: Margaret Danyliuk, Olha Uzwyshyn.....10 - 27
Definition of Success .....10 - 28
Health: A Month's Worth of Prescriptions for Dealing with Stress .....10 - 29
"A Poem" by Peter Kuzyk .....10 - 30
Youth: "Fun, Friends and Cultural Growth" .....10 - 31
1996 Saskatchewan CYC Convention .....10 - 32
Promin Press Fund: August.....10 - 33
Pizzazz to Life.....10 - 33

* * * * *

News from the National Office — Orysia Sushko.....10/11 - 23
Canadian Nurses — Partners in Health for Ukraine — Maureen Johnson.....10/11 - 24
Canada Assists Ukrainian Orphans — CIDA .....10/11 - 26
In Memoriam: Teenie (Justina) Symchych .....10/11 - 27
Canadian Scene: Canadian Success Story — Celebrating the Discovery of Insulin — CDA..10/11 - 28
Current Affairs: Do People Have a Right to Know? — Helen Raycheba, C.M.....10/11 - 29
Index: English Section Promin 1996.....10/11 - 31
Promin Press Fund: September 1996 to October 1996.....10/11 - 33
Recipe for Orderly Management.....10/11 - 33

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers who sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

UA.C. St. Olha Branch, Vernon 250.00

Peter T. Smylski (Toronto) 200.00

UW.A.C. Sophia Rusova Branch, Toronto 150.00

Olga Chepesiuk (Toronto) 100.00
Anna Dutchak (Oshawa) 100.00
Helen Scherbluk (Etobicoke) 100.00
Evhan & Sylvia Uzwyshyn (Winnipeg) 100.00

UW.A.C. Olha Basarabova Branch Hafford 95.00

Katherine Buyar (Harrison Hot Springs)...50.00
Stella Demchuk (Thornhill).....50.00
Mary Zacharuk (Two Hills) 50.00

Mrs. A. Roznowsky (Saskatoon).....35.00

Mary Kuchta (Saskatoon).....30.00
Natalie Nykiforuk (North Battleford) 30.00

Olga Biega-Morrone (Beaconsfield) 25.00
Pauline Ignash (Winnipeg).....25.00
UW.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Two Hills 25.00

Iris Bugera (Winnipeg).....20.00
Margaret Juce (Winnipeg) 20.00
Maria Wolczynski (Winnipeg).....20.00

Yaroslava Hlibchuk (Etobicoke) 15.00
Sophia Kostuchuk (Dauphin).....15.00
UW.A.C. Olha Kobylanska Branch, Saskatoon 15.00

Jessie P. Drul (Oakburn).....10.00
Mary Hnatiuk (Windsor) 10.00
Irene Holowaty (Etobicoke).....10.00
Anna Hrabliuk (Gilbert Plains).....10.00
Ann Korney (Burlington) 10.00
Mrs. M. Mikitenko (Etobicoke).....10.00
Katherine Parchewski (Saskatoon).....10.00
Mrs. H. Pawliuk (Sheho).....10.00
Natalie Romanishyn (Montreal) 10.00
Mary Saranchuk (Winnipeg).....10.00
Vera Daria Shevchuk (Willowdale).....10.00
Anna Stachiw (Thornhill) 10.00
Alice Zaleschuk (Saskatoon) 10.00

Mary Bereziuk (Ituna) 6.38

Nila Gawa (Toronto).....5.00
Maria Kostiuk (Orleans) 5.00
Natalia Maday (Montreal) 5.00
Dobr. Anastasia Revko (Montreal).....5.00
Stephania Spytkowsky (Beamsville).....5.00
Mrs. T. Sydorenko (Montreal).....5.00
Mrs. A. Tkaczuk (Calgary) 5.00

The above is a list of donations received and processed from **September 1, 1996** to **October 31, 1996.**

RECIPE FOR ORDERLY MANAGEMENT

2 lb	*self-control*
1.5 lb	*justice*
1 lb	*charity*
5 lb	*patience*
1 lb	*consideration*

Mix all ingredients together and simmer well. This should be taken in a large daily dose. In an emergency take a dose every hour until the emergency is past.

Keep extra portions on hand to ensure the smooth and orderly management of your household.

- source unknown

LIBRARY OF ST JOHNS, UKR ORTH J-11
WOMEN"S ASSC
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7
December 1,1996

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ITEMS THAT MAY BE PURCHASED FROM THE NATIONAL OFFICE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

851 Barton St. E. Hamilton, Ontario. L8L 3B4

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGN & STITCHES	$10.00
UKR. WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS (D. Yanda)	15.00
UKRAINIAN CANADIANA	8.00
UKRAINIAN DAUGHTER'S COOK BOOK. Regina, Sask.	12.00
COUNTRY COOKERY. NEW COOK BOOK, Roblin, Man.	12.00
KURELEK HASTY NOTES (GST included) With envelopes	7.00
SET OF 20 PYSANKA CARDS (GST included)	8.00
SILVER SPOONS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	5.00
MEMBERSHIP PINS, SMOLOSKYP	10.00
NEW SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA (Pkg. of 100)	13.00

ІСТОРИЧНІ

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська. **(Bilingual)**	18.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ, Н. Полонська-Василенко	5.00
НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, 3 томи — **(Bilingual)**	10.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, Н. Когуська.	2.00

ПРОГРАМИ

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, пісні з нотами, слова Л. Українки	5.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ	8.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

ДУХОВНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, (СОЮЗ УКР. КАНАДИ)	5.00
РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ НЕДІЛЬНИХ І РІДНИХ ШКІЛ, О. В. Слюзар	2.00
НАША ВІРА — OUR FAITH – SADOCHOK, Level one (GST included)	8.00
ХРИСТОС ВОСКРЕС! (EASTER. F. Pelech)	2.00
УКРАЇНСЬКИЙ ВЕРТЕП. КОЛЯДКИ ДЛЯ ДІТЕЙ, СЦЕНА НА РІЗДВО і. т.д.	2.00

РЕЛІГІЙНІ

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. І. Стус. **(Bilingual)**	5.00
ОЗНАКИ НАДІЇ? (з подорожі Митр. Василія по Україні) Прот. С. Ярмусь.	10.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ. (Constitution of UWAC) GST included	3.00
ГРАМОТИ, 25-ЛІТ АБО БІЛЬШЕ — (можна дописати роки)	3.00
ГРАМОТИ ПОЧЕСНІ	1.75

Канцелярія відкрита від 9:00 до 4:30, від понеділка до п'ятниці.
Телефон. 905-312-4742.

Note. **Postage and handling extra, plus GST 7%.**